

Dzisiaj
numer
powiększony
8 stron

Głos WIELKOPOLSKI

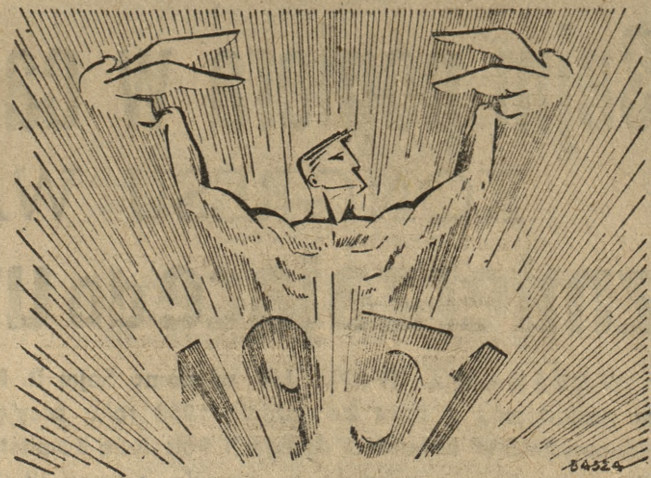
Cena 15 gr

CZY
TEL
NIK

Rok VI AB

Poznań, Nowy Rok 1951 r.

Nr 359 (2098)

RYTMEM PLANU

W ciągu 3 lat realizacji planu 3-letniego i podczas pierwszego roku budownictwa planu 6-letniego społeczeństwo polskie nauczyło się dostrzegać i rozumieć związek pomiędzy ogólnym poziomem życia, a rozwojem produkcji, pomiędzy stopą życiową każdej z osobna rodziny i wykonywaniem przekraczaniem planów produkcyjnych. Chwilowe braki w zaopatrzeniu w cukier pod koniec lata 1950 r. zwróciły uwagę całego społeczeństwa na przedkampanijną naradę cukrowniczą w Gdańsku, która zmobilizowała do wyteźonej pracy nie tylko robotników przemysłu cukrowniczego i plantatorów buraka cukrowego, ale także całe społeczeństwo. I wtedy gospodyni domowa, której przedwojenne zainteresowania wychodziły nierzadko niewiele dalej poza „Trędowatą” i proces Gorgonowej, z satysfakcją przeczytała w gazecie, że spożycie cukru z 12 kg na głowę w r. 1939 wzrosło do 25 w r. 1950.

Społeczeństwo dobrze zrozumiało związek między brakami w zaopatrzeniu a niedociągnięciami, w produkcji. Stało się to czynnikiem mobilizującym masy pracujące do naprawienia niedociągnięć, do skupienia sił na odcinkach trudniejszych, do wyteżenia pracy i pomysłowości, by jak najbardziej usprawnić procesy technologiczne, aby wzmocnić produkcję, która niesie dobrobyt całemu narodowi i każdemu z osobna.

Zrozumienie związku między stopą życiową poszczególnych rodzin a całokształtem gospodarki narodowej, narosło w ciągu realizacji planu 3-letniego, stało się bardzo ważnym czynnikiem pomocniczym w realizacji pierwszego roku planu 6-letniego. Obserwujemy to na przykładzie wszystkich akcji, inicjowanych w minionym roku przez Partię i rząd, które spotkały się z pełnym zrozumieniem w najszerzych masach. Były one przez społeczeństwo nie tylko realizowane, ale także twórczo rozwijane i pogłębiane.

Twórczy stosunek mas pracujących do spraw publicznych znalazł olbrzymie możliwości po pełnym zdemokra-

tyzowaniu władz terenowych, wyrażających się ustawą z dnia 20 marca 1950 r. o Radach Narodowych jako organach jednolitej władzy. Wybory do Prezydów Rad Narodowych były doskonałym dowodem zrozumienia przez masy pracujące zadań politycznych, stojących przed naszym narodem, dowodem prawdziwie obywatelskiej postawy klasy robotniczej,

dzięki temu potężnie wzmogła produkcję.

Ujawnienie i zmobilizowanie rezerw zarówno ludzkich, jak i materiałowych otworzyło szersze perspektywy przed gospodarką narodową. Wyrazem tej zmiany jest znaczne rozszerzenie zasięgu planu 6-letniego przyspieszające nasz marsz do socjalizmu.

Rozszerzenie zadań planu i wymogi socjalistycznego budownictwa narodowego

i dając narodowi mocną walutę, wzmogła siły socjalistycznego przemysłu i handlu, stwarzając szerokie perspektywy wzrostu stopy życiowej mas pracujących.

Dalszym elementem, włączającym coraz szersze masy pracujące do rządzenia Państwem, do rozwijania i potęgowania produkcji, była niedawno podjęta uchwała Rady Państwa i Rady Ministrów w sprawie utworzenia przy Radzie Państwa Biura

nie naszego kraju miały na celu jak najpełniejszą demokratyzację kraju, danie przeciętnemu obywatelowi możliwości rozwijania jak największej inicjatywy twórczej, której nasilenie obserwowaliśmy już w ubiegłym roku.

Przykładem stać się może Nowa Huta wznoszona wśród niesłychanego entuzjazmu, przede wszystkim młodzieży, która w jej budowie podjęła udział największy. Przykła-

Obrońców Pokoju i II Światowy Kongres Obrońców Pokoju w Warszawie — najdonioślejsze światowe wydarzenia polityczne minionego roku, witane przez Polaków 18 milionami podpisów pod Apelem Sztokholmskim.

Wielki wysiłek całego narodu, włożony w realizację pierwszego roku planu sześcioletniego, dał potężne rezultaty. Miniony rok stał się dużym, poważnym etapem naszej drogi do socjalizmu. Korzystając szeroko z doświadczeń socjalistycznego budownictwa w Związku Radzieckim, korzystając z dostaw sprzętu i materiału z pomocy technicznej Związku Radzieckiego, osiągnęliśmy poważne sukcesy w przemyśle, który przedterminowo wykonał plan roczny, w uspołecznionym handlu, który w minionym roku opanował sytuację na rynku, w rolnictwie, zarówno na odcinku zbiorów i zasiewów, jak i w przebudowie społecznej wsi, czego wyrazem jest cyfra ponad 2000 spółdzielni produkcyjnych.

Sukcesy gospodarcze, osiągnięte przy wszechstronnej pomocy Związku Radzieckiego, są przede wszystkim wynikiem wzrastającego uświadomienia mas pracujących, ich szczerze socjalistycznego stosunku do pracy. Plan trzyletni nauczył nasze społeczeństwo rozumieć związek między dobrobytem osobistym, a osiągnięciami gospodarki narodowej i uczynił tę świadomość potężnym czynnikiem mobilizującym do rozwoju i spótgowania produkcji.

Pierwszy rok planu sześcioletniego rozwinął tę świadomość, wzbogacił ją o nowe, cenne elementy.

Nauczył bowiem masy pracujące wiązać pojęcia inwestycji obliczonych na długą metę, ze wzrostem potęgi gospodarczej ludowego państwa, z przyszłym narastającym dobrobytem. Świadczy o tym sprawa rewizji norm we wszystkich niemal dziedzinach produkcji, entuzjastycznie podjęta przez klasę robotniczą. Świadczą o tym liczne zobowiązania zawodnictwa długofalowego i płynąca od fabryk i hut korekta planów produkcyjnych.

Nauczyliśmy się żyć sprawami gospodarki narodowej, sprawami produkcji. Nauczyliśmy się żyć rytmem wielkiego zobowiązania planu budowy podstaw socjalizmu w naszej ojczyźnie. I to jest najcenniejsze osiągnięcie roku 1950, osiągnięcie, z którym śmiało i dumnie wkroczyliśmy w drugi rok realizacji Narodowego Planu Sześcioletniego.

Zbigniew Siedlecki

pracującego chłopstwa i inteligencji pracującej.

Dalszym dowodem obywatelskiej postawy mas pracujących, a zarazem podkreśleniem faktu, że polska klasa robotnicza w pełni czuje się gospodarzem swego kraju, wiedząc, że pracuje dla własnego dobra, była wydana z inicjatywy mas pracowniczych ustawa o zabezpieczeniu socjalistycznej dyscypliny pracy. Stała się ona w rękach uczciwych pracowników potężną bronią przeciwko bumelantom i szkodnikom, żerującym na pracy kolektywu.

Troska o uczciwego pracownika, o danie mu największych perspektyw awansu społecznego, o przydzielenie do odpowiedzialnych prac najlepszych synów klasy robotniczej i najbardziej aktywnych chłopów stała się orzedmiotem obrad Plenum Komitetu Centralnego PZPR, poświęconego sprawie kadr. Plenum to przyczyniło się wydatnie do ujawnienia i zmobilizowania ukrytych do-

wymagały oparcia się na nowej, ustabilizowanej, wysokowartościowej walucie. Zadań tych nie mógł wypełnić pieniądź stary, który wprawdzie wypełnił cele, jakie nałożył mu okres powojennej odbudowy i plan 3-letni, ale nie mógł sprostać nowym. Dlatego też Rząd, pragnąc wzmocnić socjalistyczne budownictwo, przeprowadził reformę walutową, która wytrącając znaczną część zapasów pieniężnych z rąk kapitalistycznych spekulantów,

Listów i Zażeń celem walki z przerostami biurokracjami. Uchwała ta ma na celu jak najszersze upowszechnienie krytyki, płynącej z dołu, od mas, likwidowanie przejawów tłumienia tej krytyki. Staje się ona w rękę mas pracowniczych skutecznym narzędziem walki z biurokracją i kacykstwem, przy pomocy których wróg klasowy usiłuje sabotować budownictwo narodowe.

Wszystkie te wielkie wydarzenia polityczne na are-

Sukcesów w pracy
zdrowia i radości życia
w NOWYM ROKU
wszystkim Czytelnikom
Współpracownikom i Przyjaciołom
życzy
REDAKCJA

dem jest budowa Marszałkowskiej Dzielnicy Mieszaniowej, która zmobilizowała polskich robotników budowlanych do nowych rekordów, do nowych coraz wspanialszych osiągnięć, lub budowa gigantycznej fabryki chemicznej w Dworach, czy wreszcie zapoczątkowana niedawno budowa warszawskiego metra.

Zrozumienie doniosłości tych wielkich inwestycji znalazło swój wyraz w takich wspaniałych czynach polskiej klasy robotniczej, jak zobowiązania, podejmowane dla uczczenia pierwszomajowego Święta Pracy, rocznicy Manifestu Lipcowego, czy 33 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej i II Światowego Kongresu Obrońców Pokoju. Wielkie te akcje mobilizujące polski świat pracy do nienotowanych dotychczas osiągnięć, były nie tylko wyrazem zrozumienia doniosłości socjalistycznego budownictwa, ale także przejawem nieugiętej woli pokoju, ożywiającej cały naród polski. Jej wspaniałą manifestacją stał się Polski Kongres

Sejm popiera w całej pełni propozycje KONGRESU WARSZAWSKIEGO zmierzające do utrwalenia pokoju

WARSZAWA (PAP). Jak wiadomo Sejm R. P. na posiedzeniu w dniu 29 grudnia 1950 roku przyjął jednomyślnie w obecności delegacji Polskiego Komitetu Obróńców Pokoju uchwałę w sprawie propozycji II Światowego Kongresu Obróńców Pokoju oraz ustawę o obronie pokoju.

W dyskusji nad obydwoma projektami pierwszy zabiał głos pos. Ozga-Michalski (ZSL). Mówca przypomniał na wstępie, że naród nasz zadokumentował swoją wolę obrony pokoju, kładąc 18 milionów podpisów pod Apielem Sztokholmskim. Lud polski wie że wojna nie jest dziełem siły nadprzyrodzonej, że jest ona dziełem ludzi i ludzie powinni uczynić wszystko, aby jej zapobiec.

Dalszą część przemówienia pos. Ozga-Michalski poświęcił przedstawieniu wysiłków chłopów polskich w obronie pokoju. Na 27 tysięcy wieców chłopów podjęto rezolucje manifestujące wolę walki o pokój. Wieś polska podjęła 19 tys. czynów pokojowych dla uczczenia II Światowego Kongresu Obróńców Pokoju.

Mówca przypomniał z kolei, że w odpowiedzi na apel II Światowego Kongresu Obróńców Pokoju, parlamenty krajów demokracji ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej uchwaliły ustawy o obronie pokoju. Ustawa przedłożona dzisiaj Sejmowi jest dalszym krokiem na drodze umocnienia pokoju, stanowi wyraz postawy naszego społeczeństwa. Jest ona wynikiem dążeń milionów Polaków, którzy podpisali Apel Sztokholmski i solidaryzują się w pełni z uchwałami II Światowego Kongresu Obróńców Pokoju.

Mówca stwierdza tu, że ocze-

kiwać wojny może tylko kulak i spekulant, wróg klasowy, u którego znajduje posłuch imperialistyczna propaganda, sącząca się przez platne agentury podlegające zła Oceanu.

Posel Ozga-Michalski daje wyraz przekonaniu, że lud pokrzyżuje i udaremeni plany wrogów pokoju i walczący będzie w szeregach światowego ruchu obrońców pokoju, na którego czele kroczą bohaterkie narody Związku Radzieckiego.

Klub Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego głosować będzie za uchwałą solidaryzującą się z propozycjami Kongresu oraz za ustawą w obronie pokoju.

Następny mówca pos. Jodłowski (SD) podkreślił, że od awangardowego ruchu pokoju postępowych intelektualistów, od działalności międzynarodowych organizacji, światowy obóz obrońców pokoju przeszedł do nowych, nieznanych poprzednio form organizacyjnych, stał się ruchem masowym.

Mówiąc o postawie polskich mas pracujących, które z ogromnym entuzjazmem przedterminowo wykonują zadania pięcioletniego planu 6-letniego, posel Jodłowski stwierdza że naród polski, zjednoczony w patriotycznym wysiłku pracy, będzie nieustępliwie zwalczał wszystko, co osłabia jego wysiłki na drodze budowy nowego życia — witać jednocześnie każdy wysiłek na drodze do utrwalenia pokoju.

Popierając projekt ustawy o obronie pokoju, posel Jodłowski przypomina, że podejmowana już kilkakrotnie na terenie międzynarodowym z inicjatywą Związku Radzieckiego sprawa karalności propagandy wojennej, spotykała się dotychczas z systematycznym, cynicznym oporem amerykańskich imperialistów i ich popleczników. Stronnictwo Demokratyczne, którego członkowie masowo i aktywnie uczestniczą w polskim ruchu obrońców pokoju, zgłasza swe poparcia dla obu projektów.

Pos. Jan Frankowski w imieniu Klubu Katolicko-Spolecznego i jego sympatyków wyraził solidarność z tezami wygłoszonymi przez przedmówcę.

Kończąc mówca oświadczył, że katolicy polscy uczynią wszystko, aby w jeszcze większym stopniu przyczynić się do umocnienia obozu pokoju. Klub Katolicko-Spoleczny głosować będzie za przedłożonymi wnioskami.

Posel Jan Rustecki (PZPR) stwierdził na wstępie, że pierwszym państwem, które podjęło inicjatywę walki o pokój od chwili swego powstania był Związek Radziecki. Lenin wykażał, że możliwa jest współpraca gospodarcza między państwami o różnych ustrojach na warunkach „równy z równym”. Dzieło Lenina kontynuuje Stalin, czego wyrazem są liczne jego wypowiedzi na ten temat — czego wyrazem jest konsekwentnie pokojowa polityka Związku Radzieckiego.

Możliwość współżycia państw o różnych systemach potwierdzona została w czasie ostatniej wojny, kiedy świat połączył swe wysiłki dla obrony przed faszystym hitlerowskim.

Mówca wskazuje, że dlatego właśnie — kiedy po klęsce Hitlera znaleźli się jego następcy — powstała po raz pierwszy na świecie siła, która zdolna jest unicestwić krwiożercze zamiary imperialistów amerykańskich — nowych kandydatów na władców świata. Siłą tą jest światowy obóz obrońców pokoju.

Posel Rustecki podkreśla, że uchwały Kongresu słusznie ocenily propagandę wojenną jako jedną z najcięższych zbrodni przeciw ludzkości. Teraz już żaden rząd i żaden parlament nie może uchylić się od zajęcia

wyraźnego stanowiska w tej sprawie. Miliony uczciwych ludzi na świecie żądają konkretnych odpowiedzi, czy rządy ich są za wojną, czy przeciw wojnie.

Mówca podkreśla, że jakkolwiek byłaby odpowiedź imperialistów — siły pokoju wzmożą jeszcze bardziej walkę o pokój na całym świecie. Do walki tej wnoszą poważny wkład naród polski, ocalonej od zagłady dzięki zwycięstwu bohaterkiej Armii Radzieckiej.

Mówca stwierdza na zakończenie, że Klub Posełski PZPR udzieli pełnego poparcia obu projektom, odpowiadającym najgłębszym dążeniom mas pracujących naszego kraju.

*

WSRÓD DŁUGOTRWALYCH OWACYJNYCH OKŁASKÓW IZBA UCHWAŁA JEDNOMYSLNIE UCHWAŁE W SPRAWIE PROPOZYCJI II ŚWIATOWEGO KONGRESU OBRÓŃCÓW POKOJU ORAZ USTAWĘ O OBRONIE POKOJU.

W manifestacji żywy udział wzięli obecni na balkonie dla publiczności liczni przedstawiciele aktywu ruchu obrońców pokoju z różnych warstw społecznych.

*

Po krótkiej przerwie Sejm w pierwszym czytaniu odesłał do odpowiednich komisji szereg projektów ustaw.

W związku z pierwszym czytaniem rządowych projektów ustaw o zmianie organizacji i instytucji w dziedzinie budownictwa oraz o utworzeniu urzędu ministra Przemysłu Chemicznego zabrał głos zastępca przewodniczącego państwowej Komisji Planowania Gospodarczego — min. dr S. Jędrzychowski.

Mówca podkreślił, że projekty tych ustaw są wyrazem szybkiego rozwoju gospodarczego i tworzą organizacyjne podstawy wykonania planu 6-letniego w dziedzinie budownictwa i inwestycji oraz w dziedzinie rozwoju przemysłu chemicznego.

W okresie 6-letnia przemysł chemiczny, wykorzystujący nasze bogactwa naturalne, zwiększył produkcję przeszło 3 i półkrotnie i stanie się drugim po przemyśle węglowym przemysłem narodowym Polski. W okresie tym powstanie szereg nowych, wielkich zakładów chemicznych i uruchomiona zostanie produkcja wielkiej ilości nowych artykułów i półfabrykatów.

184 MILIARDY NA INWESTYCJE

Omawiając zmiany organizacyjne w dziedzinie budownictwa, min. Jędrzychowski wskazał, na szeroki zasięg i stały wzrost naszych planów inwestycyjnych, jak też rozmach naszego budownictwa, zrodziły potrzebę gruntownej reorganizacji kierowniczych władz w tej dziedzinie.

W r. 1955 rzeczowy zakres inwestycji będzie 3 i półkrotnie większy w porównaniu z r. 1949. Nakłady na inwestycje planowe w okresie 6-letnia wyniosą blisko 184 miliardy zł potężnie rozwinie

się produkcja budownictwa uspołecznionego, ze szczególnym uwzględnieniem budownictwa przemysłowego i robot montażowych. Ogromny

ROZMACH BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

powoduje konieczność powołania odrębnego ministerstwa, kierującego budową wielkich obiektów przemysłowych i komunikacyjnych — Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego. Jednocześnie wielki wzrost budownictwa mieszkaniowego realizowanego przeważnie w formie nowych osiedli, wyłania konieczność powołania Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli. W związku z tym znosi się Zakład Osiedli Robotniczych, a podstawową część jego funkcji przejmie Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli.

Przedstawiając ogrom zadań stojących przed nowymi resortami w dziedzinie budownictwa, min. Jędrzychowski podaje, że plan inwestycyjny na r. 1951 obejmuje ok.

15 TYS. BUDOWLI

i robot montażowych, w tym ok. 5 tys. większych obiektów przemysłowych i mieszkaniowych.

Reorganizacja ta przyczyni się do potaniaenia kosztów aparatu — stwierdza min. Jędrzychowski, wnosząc o uchwalenie obydwu ustaw.

W dniu 29 bm. obradowały komisje sejmowe, które rozpatrzyły rządowe projekty ustaw.

Komentarz dnia

Ochrona pokoju

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 29 grudnia 1950 roku jednomyślnie uchwalił ustawę o ochronie pokoju. W myśl tej ustawy podleganie do wojny uznane zostało w Polsce za zbrodnię, karaną więzieniem do lat 15.

Przedstawiciel Polskiego Komitetu Obróńców Pokoju, znakomity pisarz Leon Kruczkowski, przemawiając z trybuny Sejmu słusznie podkreślił, że „mimo, iż rząd szczerzy się jasną i konsekwentnie pokojową polityką zagraniczną, mimo iż nasze partie polityczne i organizacje masowe wychowują społeczeństwo w duchu patriotyzmu i międzynarodowego braterstwa, a prasa, literatura i sztuka służą krzewieniu tych samych ideałów — ustawa jest niezbędną z względu na niedobitki wczorajszego dnia, często świadome narzędzia obcego imperializmu, starające się tu i ówdzie siać zamęt w środowiskach o niedostatecznym jeszcze wyrobieniu politycznym”.

Uchwalając tę ustawę Sejm Polski odpowiedział na apel II Światowego Kongresu Pokoju, skierowanym bezpośrednio do parlamentów świata. Podobnie postąpiły już izby ustawodawcze innych krajów obozu pokoju: NRD, Czechosłowacji, Węgier i Rumunii. Jednocześnie Sejm Polski stwierdził, że II Światowy Kongres Pokoju dobrze zasłużył się ludzkości, powążył uchwałę deklarującą, iż cały naród polski udzieli czynnego poparcia działalności Światowej Rady Pokoju w celu zapewnienia trwałego pokoju i pokojowej współpracy między wszystkimi narodami.

Uchwały te powzięte w obecności Prezydenta Rzeczypospolitej Bolesława Bieruta nabierają charakteru uroczystego ślubowania narodu polskiego w służbie pokoju. Stanowią one czynnik mobilizujący do walki o pokój oraz manifestują raz jeszcze wobec całego świata pokojowe dążenia Polski Ludowej. W ten sposób uchwały Sejmu z 29 grudnia służą wzmocnieniu walki o pokój.

Proste i jasne są słowa ustawy o ochronie pokoju oraz równie jasna treść uchwały sejmowej o II Światowym Kongresie Pokoju, tak jak proste jest dążenie ludzkości do uniknięcia groźby wojny i utrwalenia pokoju. Ale podczas, gdy w Polsce podążegacz wojenny znalazłby się nieuchronnie w więzieniu, jako przestępca — w niektórych krajach kapitalistycznych podlegając wojenni zasiadają na fotelach ministerialnych, a nawet są głowami państw, natomiast obrońcy pokoju siedzą w więzieniach. Ten jaskrawy kontrast jest wymownym świadectwem, po czyjej stronie istnieje prawdziwa moralność, kto reprezentuje postępowe i pokojowe dążenia całej ludzkości — a kto jest rzecznikiem wsteczności i nieszczęśliwej ludzkości.

Uchwały Sejmu Polskiego z 29 grudnia przynoszą zaszczyt narodowi polskiemu i całemu obozowi, do którego Polska Ludowa należy. Zarazem są one potępieniem tych rządów, które idą na pasku podlegając wojennych, zamiast wsadzić ich do więzienia jako zbrodniarzy.

Takie jest międzynarodowe znaczenie uchwał polskiego parlamentu z 29 grudnia 1950 roku.

J. W.

„Pisałem wyłącznie o żywych ludziach”

Pod Warszawą powstaje z gruzów, zniszczonego przez wandalichitlerowców obiektu, wielka fabryka mająca produkować penicylinę. Jest wiosna 1950 r. Ktoregoś dnia zjawia się na terenie budowy „człowiek z notésefem”, pilnie zapisujący na każdym kroku... coś tam.

Kto to?

Aleksander Jackiewicz, pisarz, autor powieści napisanych w wyzwolonym Wiedniu: „Rzeka”, „Górnicy” i „Wieża Babel” — wreszcie napisał jej — w kraju (1949 r.) „Jan bez ziemi” — tym razem wydał nowy utwór pt. „Penicylina”.

Powieść ta powstała.. Ale niechaj nam powie o tym autor sam:

Pisałem wyłącznie o żywych ludziach, ludziach których — sam poznałem przebywając w fabryce, lub o których mi opowiadano, a którzy są dziś z fabryką nie związani. A żeby nadać moim bohaterom jak najwięcej autentyzmu starałem się również poznać ich życie prywatne, stosunki rodzinne itp.

A więc powieść realna, bez złudnej imaginacji, tak żywa, jak żywi w niej ludzie z ich troskami i radościami.

„Penicylina” Aleksandra Jackiewicza już wkrótce ukazywać się będzie w codziennych odcinkach „Głosu”.

WIELKI PRZYKŁAD

(W 28 rocznicę powstania Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich)

30 grudnia 1922 roku, na I Wszchzwiązkowym Zjeździe Rad nastąpiło zjednoczenie republik radzieckich w jedno państwo — Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich. W wygłoszonym wówczas referacie Stalin określił dzień ten jako moment przełomowy w historii władzy radzieckiej. Zjednoczenie republik radzieckich było aktem dobrowolnym, spełnieniem pragnień ludów tych republik, prostym, logicznym rezultatem leninowsko-stalinowskiej polityki narodowościowej.

Po raz pierwszy rozwiązano kwestię narodowościową w myśl nauk Lenina i Stalina, tworząc Rosyjską Federację Socjalistyczną Republik Radziecką. Konstytucja RFSRR, uchwalona w 1918 roku, głosiła, że Rosyjska Federacja Republik Radzieckich ugruntowana jest na zasadach wolnego sojuszu wolnych narodów, jest ich dobrowolnym zjednoczeniem.

W ślad za RFSRR powstały Ukrainka i Białoruska Republiki Radzieckie, później zaś republiki radzieckie Zakaukazja i Środkowej Azji. Od pierwszych dni powstania republik radzieckich nawiązała się mię-

dzi nimi ścisła i serdeczna współpraca. Zawierały one między sobą układy o współpracy politycznej i gospodarczej. W okresie wojny domowej, gdy na pierwszy plan wysunęła się sprawa obrony republik radzieckich, współpraca ich przyjęła formę sojuszu wojskowego, skierowanego przeciwko wspólnemu wrogowi — kontrrewolucji i interwencji zagranicznej.

Po zwycięskim zakończeniu wojny domowej dotychczas istniejące formy współpracy republik radzieckich okazały się już niewystarczające. Wówczas to zrodziła się myśl połączenia republik w jedno państwo związkowe.

Różne czynniki złożyły się na powstanie tej idei. Władza radziecka oparta jest o zasady własności socjalistycznej i sprawiedliwości społecznej. Dążenie mas pracujących poszczególnej republik do połączenia się w jedną socjalistyczną rodzinę wpływało z samej natury, z samej istoty władzy radzieckiej. To był właśnie pierwszy czynnik, który wprowadził republiki związkowe na drogę zjednoczenia.

Zjednoczenie republik wymagało również i ich położenie ekonomiczne. Republiki radzieckie przystępowały do odbudowy swej gospodarki. Tego trudnego zadania żadna z nich nie była w stanie samodzielnie wykonać, konieczna okazała się ścisła współpraca ekonomiczna wszystkich republik, połączenie ich sił i rezerw w jedną gospodarczą całość.

Trzecim czynnikiem, który zrodził myśl o zjednoczeniu, była ówczesna sytuacja polityczna. Zwycięstwo w wojnie domowej nie wykluczało niebezpieczeństwa ponownego napadu imperialistów na republiki radzieckie. W warunkach otoczenia kapitalistycznego, żadna republika nie mogła samodzielnie obronić swej wolności. I znów wszystko przemawiało za tym, że republiki radzieckie muszą zjednoczyć swe siły i rezerwy wojskowe dla stworzenia wspólnych, potężnych sił zbrojnych, zdolnych odeprzeć wszelką agresję

Dziś radzieckie, wielonarodowe państwo, zbudowane na braterskiej przyjaźni, na gospodarczej, politycznej i wojskowej współpracy wszystkich wchodzących w jego skład narodów, na zasadach wolności i równości — tworzy potęgę. W myśl leninowsko-stalinowskiej polityki narodowościowej wszystkie zjednoczone w kraju socjalizmu narody pokonały zafanfanie, rozwijają swoją gospodarkę i kulturę.

Kirgizja należała do najbardziej zaniebanych kresów carskiej Rosji. Obecnie jeden tylko kombinat mięsny, mieszczący się w stolicy republiki — Frunze — daje 20-krotnie większą produkcję, niż cały przemysł Kirgizji w roku 1913.

W Kazachstanie było przed rewolucją w ogóle 2% piśmiennych. Dziś jest ich 98%, podczas gdy w Indiach, kraju „suwerennym”, a faktycznie półkolonialnym, istnieje tylko 10% piśmiennych i ilość ta w ciągu 30 lat wzrosła o 1%. W Kazachstanie w ciągu tego samego okresu piśmiennosc wzrosła o 96%. Dalej, podczas gdy w Uzbekistanie wydatki na ochronę zdrowia są 250 razy większe, niż za caratu — w Indiach na przykład 100 milionów Hindusów pozbawionych wszelkiej pomocy lekarskiej, choruje na malarię, a co roku z głodu umierają miliony ludzi.

W ciągu lat władzy radzieckiej rozkwitła kultura wszystkich kultur narodowych nie oddala, a zbliża do siebie narody. Połączone kultury narodów ZSRR tworzą jedną wspólną — narodową w formie, a socjalistyczną w treści — radziecką kulturę.

Związek Radziecki jest pierwszym krajem na świecie, który całkowicie rozwiązał kwestię narodowościową. Wielki przykład związkowego państwa radzieckiego, które zagwarantowało swobodny rozwój wszystkim swoim narodom, jest natchnieniem ludów kolonialnych i wyszukiwanych, walczących o swoje narodowe i społeczne wyzwolenie, wskazuje drogę całej postępowej ludzkości.

Felicja Mańska

Depesza premiera Cyrankiewicza z okazji III rocznicy proklamowania Rumuńskiej Republiki Ludowej

WARSZAWA (PAP). Z okazji III rocznicy proklamowania Rumuńskiej Republiki Ludowej Premier Rządu R.P. Józef Cyrankiewicz wystosował następującą depeszę:

Pan dr Petru Groza Premier Rządu Rumuńskiej Republiki Ludowej.

Z okazji III rocznicy proklamowania Rumuńskiej Republiki Ludowej śle Panu, Panie Premierze, najserdeczniejsze gratulacje.

Obalenie monarchii umożliwiło bratniej Rumunii realizację demokratycznych reform, otwierając przed Naro-

dem Rumuńskim perspektywę socjalistycznej przyszłości.

Realizując swój wielki plan pięcioletni Rumuńska Republika Ludowa zbliża się wielkimi krokami ku socjalizmowi i umacnia jednocześnie światowy obóz pokoju i postępu, któremu przewodzi Wielki Związek Radziecki.

Józef Cyrankiewicz.

Wykonanie planu rocznego w przemyśle

Narodowy Plan Gospodarczy na rok 1950 postawił wobec przemysłu polskiego olbrzymie zadania. Dalszy wzrost produkcji socjalistycznego przemysłu stanowić miał w roku 1950 — podobnie jak i w następnych latach planu 6-letniego — centralne ogniwo planu i bazę przebudowy całej gospodarki narodowej.

Dotychczasowe wykonanie Narodowego Planu Gospodarczego na rok 1950 wykazało, że przemysł polski nie tylko w pełni realizuje, ale i przekracza zadania pierwszego roku Planu Budowy Podstaw Socjalizmu. Dzięki wysiłkowi klasy robotniczej cały szereg zakładów i przedsiębiorstw przemysłowych, a nawet całe gałęzie gospodarki narodowej wykonały przedterminowo swoje roczne zadania.

Dążenie klasy robotniczej do przekraczania zadań planu stanowiło jeden z podstawowych warunków szybkiego tempa wzrostu produkcji przemysłowej, która według przewidywanego wykonania planu, przewyższyła o 27% wyniki uzyskane w ub. roku.

Wzrost ten oznacza, że w szybkim tempie idziemy drogą wiodącą do ponad 2½-krotnego wzrostu produkcji przemysłowej w ramach planu 6-letniego. Jednocześnie wzrost ten oznacza, że o wiele przewyższyliśmy produkcję przemysłu dawnego kapitalistyczno-obszarniczego Polski. Już w roku 1949 przedwojenna wartość produkcji przekroczona została (w przemyśle wielkim i średnim) o 77%, by osiągnąć 216% w III kwartale 1950 roku. W r. 1950 produkcja przemysłu wielkiego i średniego przekroczyła więc więcej niż dwukrotnie poziom roku 1938, a w przeliczeniu na 1 mieszkańca była prawie trzykrotnie większa.

Narodowy Plan Gospodarczy na rok 1950 stawiał zadanie dalszego szybkiego wzrostu produkcji środków wytwórczości, ze szczególnym uwzględnieniem przemysłu budowy maszyn i konstrukcji, stanowiącego niezbędny warunek dalszego rozwoju przemysłu i innych działów gospodarki narodowej.

Zadania te zostały zrealizowane. Przemysł budowy maszyn i konstrukcji wyprzedził tempem swojego rozwoju całą przemysłową produkcję kraju. Podczas gdy globalna produkcja przemysłu podległego 4 ministerstwom przemysłowym wzrosła w okresie styczeń—listopad o ponad 25% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku — to w poszczególnych artykułach przemysłu budowy maszyn miał miejsce następujący wzrost produkcji: w obrabiankach do metali i drzewa o około ½, w traktorach i maszynach wirujących o ponad 50%, a w samochodach ciężarowych z górą trzykrotny. Również poważnie wzrosła produkcja innych maszyn dla przemysłu, rolnictwa, budownictwa i komunikacji.

Poza przemysłem maszynowym nastąpił szybki wzrost produkcji innych gałęzi przemysłu, niezbędnych dla pomyslnego rozwoju całej gospodarki narodowej, a w szczególności przemysłu: węglowego, energetycznego i hutniczego. W roku 1950 produkcja wielu artykułów wytwarzanych przez te przemysły przekroczyła nieraz kilkakrotnie poziom przedwojenny.

Przedterminowe wykonanie zadań przez szereg gałęzi przemysłu wytwarzania środków produkcji przyniesie gospodarce narodowej ponadplanowe wartości, które umożliwią dalszy szybki postęp w realizacji planu 6-letniego. W szczególności dotyczy to produkcji traktorów, samochodów ciężarowych, łożysk kulkowych, kabli i szeregu innych artykułów. Do ponadplanowej produkcji tych środków wytwórczości przystą-

piliśmy już w listopadzie 1950 roku.

Plan na rok 1950 zapewniał dalszy, istotny postęp w zakresie zwiększenia produkcji artykułów powszechnego spożycia, decydujących o wzroście stopy życiowej szerokich mas ludności. Wykonanie i przekroczenie zadań planu na tym odcinku umożliwiło lepsze — niż planowano — zaopatrzenie ludności w artykuły przemysłu włókienniczego i odzieżowego, skórzanego i drzewnego, fermentacyjnego i cukrowniczego. Planu produkcyjne szeregu gałęzi przemysłu środków spożycia wykonane zostały jeszcze przed końcem listopada. Dotyczy to w szczególności CZP Drzewnego, który zameldował o wykonaniu planu w dniu 8 listopada, CZP Skórzanego — 20 listopa-

da i CZP Odzieżowego — 18 listopada. Na dzień 1 grudnia br. przemysł środków spożycia przekroczył zadania planu w zakresie szeregu ważnych artykułów, uzyskując m. in. 110% w obrotach, 101% w wyrobach dzianych, 102% w odbiornikach radiowych, 124% w piwie.

Narodowy Plan Gospodarczy na rok 1950 był okresem wyjątkowej walki o wzrost wydajności pracy. Już w II kwartale 1950 roku wydajność pracy w przemyśle podległym 4 ministerstwom wzrosła o 12% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Osiągnięte wyniki w zakresie wzrostu wydajności pracy zrealizowane być mogły jedynie w oparciu o twórczy entuzjazm mas pracujących, znajdujący swój wyraz w stale rosnącym ruchu współzawodnictwa pracy i podejmowaniu zobowiązań produkcyjnych. Szczególnie duże sukcesy produkcyjne uzyskane zostały w wyniku wykonywania i przekraczania zobowiązań dla uczczenia: Święta Pracy w dniu 1 maja, 6 rocznicy Wyzwolenia, XXXIII rocznicy Wielkiej Rewolucji Socjalistycznej i II Światowego Kongresu Obrońców Pokoju.

Równoległe z rozwojem ruchu współzawodnictwa pracy szerokie rozmiary przybrał ruch racjonalizacji i nowatorstwa wśród robotników. Nowe pomysły usprawniające procesy produkcyjne, zgłoszone w roku 1950 przez klasę robotniczą, przyniosły gospodarce, narodowej miliardowe oszczędności, przyspieszając się do przyspieszenia realizacji Narodowego Planu Gospodarczego.

Wyniki wykonania Narodowego Planu Gospodarczego na rok 1950 w zakresie przemysłu dają nam głęboką wiarę, że z taką samą sprawnością wypełnione zostaną trudne zadania planu 6-letniego, planu forsownego uprzemysłowienia — Planu Budowy Podstaw Socjalizmu.

Jan Marzec

JAROSŁAW IWASZKIEWICZ

POKÓJ

Nie zstąpi na nas jak gołębia,
Ani wyniknie jak pora roku,
Ani zapłonie jak błyskawica
Na ziemi pokój —

Nie zrodzi nam się z kwiatów naręczy,
Nie na piorunie, nie na obłoku,
Nie spłynie na nas z niebieskiej tęczy
Na ziemi pokój —

Tylko się musi narodzić z woli,
Jak krew wytrysnąć z naszego boku,
Z wysiłków naszych rosnąć powoli
Na ziemi pokój —

Jak płomień buchnie z ciężkiego trudu,
Z podanej ręki, wspólnego kroku,
Z okrzyku wszystkich na ziemi ludów:
„Niech będzie pokój“.

BILANS kulturalnych osiągnięć

Rok, który rozpoczynamy, jest drugim w realizacji 6-letniego Planu Narodowego. Skłania to do spojrzenia wstecz i podsumowania osiągnięć pierwszego roku w dziedzinie życia kulturalnego. Ogólnie można powiedzieć, iż nasze życie kulturalne w ciągu ubiegłego roku cechowało dalsze pogłębienie ideologiczne, zaostrożona walka o właściwe formy oraz wzrost upowszechnienia kultury w masach.

W zakresie twórczości artystycznej szczególne ożywienie panowało w dziedzinie literatury. Walny Zjazd Związku Literatów w czerwcu ub. r. przyniósł wyraźne postawienie przez pisarzy ich zadań społecznych, odpowiedzialności wobec narodu oraz podjęcie krytykę dotychczasowego dorobku, wyznaczając równocześnie główne kierunki rozwojowe na przyszłość.

Liczne konkursy, rozpisane na powieść o tematyce współczesnej, także dramat, powieść dla młodzieży itd. przyniosły wiele cennego materiału, z którego niejedna pozycja wejdzie

na stałe do dorobku naszej literatury.

Kompozytorzy polscy odbyli kilka zjazdów i konferencji w Łagowie i Nieborowie. Spotkania te stały się prawdziwą szkołą kształcenia ideologicznego i pogłębienia metody realizmu socjalistycznego w sztuce.

Znamienne i doniosłe wydarzenia miały miejsce w dziedzinie plastyki. W związku z Pierwszą Ogólnopolską Wystawą Plastyków w Warszawie w marcu, odbyła się szeroka dyskusja z udziałem przedstawicieli plastyki radzieckiej, chińskiej i niemieckiej. Pozwoliła ona na dalsze przezwyciężanie pozostałości formalizmu w twórczości wielu naszych artystów, wyjaśniła szereg wątpliwości i przyniosła pierwsze próby ustalenia pojęć i metod realizmu socjalistycznego w plastyce.

W zakresie szkolenia kadry w szkolnictwie artystycznym znaczył się również dalszy poważny rozwój i pogłębienie pracy ideologiczno-programowej.

Jednym ze zjawisk obrazujących wzrost i upowszechnienie potrzeb kulturalnych w masach jest frekwencja w muzeach, teatrach i kinach. Szczególnie muzea, ze względu na swój charakter wybitnie kształcący, a nie rozrywkowy, mogą być w tym wypadku wymownym miernikiem. Według przybliżonego szacunku ponad 3 miliony osób zwiedziło muzea, zwiększając zarówno działy stałe jak i 34 wystawy zorganizowane w ciągu roku. Muzea opazdowe docierają często do najodleglejszych zakątków kraju, obsłużyły ponad 1 milion osób.

Jedną tylko wystawę, związaną z „Rokiem Słowackiego“ w Warszawie odwiedziło w lipcu 350 tys. osób, w tym 110 wycieczek robotniczych.

Około 9 milionów osób oglądało przedstawienia teatralne. Prawie 75% widzów korzystało przy tym z biletów ulgowych, przeznaczonych dla świata pracy. Oper i koncertów symfonicznych słuchało ponad 2 miliony słuchaczy, w tym przeszło połowa korzystała z biletów ulgowych. Sto milionów dwieście tysięcy ludzi oglądało filmy w kinach miejskich, a ponad 1 700 000 w nielicznych jeszcze choć stale rosnących liczbowo stałych kinach wiejskich. Kina objazdowe obsłużyły 15 800 000 widzów, w tym 11,5 miliona na wsi, a filmy oświatowe — wyświetlane w szkołach — 2 300 000 uczniów.

Stale rozwijająca się instytucja „Artos“ zorganizowała około 3000 imprez dla przeszło 750 000 widzów.

Sztuka polska coraz silniej wiąże się z życiem, coraz lepiej i pełniej odzwierciedla rzeczywistość, coraz aktywniej włącza się w nurt pracy i walki klasy robotniczej, budującej w Polsce socjalizm. Wyrazem tych przemian była szeroka i bogata dyskusja na ostatnim krakowskim „Kongresie Sztuki“. Pozwolił on na wszechstronną wnikliwą ocenę dotychczasowego dorobku przy zastosowaniu metod materializmu dialektycznego i dowiódł, iż kultura socjalistyczna Polski Ludowej coraz pełniej służy nowemu człowiekowi, kształcąc go i bogacąc.

St. G.

NA PRZEŁOMIE NOWEGO ROKU

Do domów naszych i zakładów pracy zapukał nowy rok planu 6-letniego.

Na przełomie nowego roku dokonujemy zwykle przeglądu ubiegłego okresu pracy i jednocześnie sięgamy po nieznane nam jeszcze przyszłość. Wiemy przecież, że cel jakim jest dobrobyt narodu zostanie w przyszłości osiągnięty, chociaż na tej drodze spotkamy się z problemami, których rozwiązanie nie będzie łatwe.

Jakież to problemy?

„Topografia“ naszej przyszłości

Przed nami na pierwszym planie widnieją zagadnienia dalszego rozwoju przemysłu, a w szczególności — środków produkcji. Z tym wiąże się nierozdzielnie sprawa podniesienia gospodarczego terenów nieuprzemysłowionych, stanowiących tu i tam na mapie rozwoju niewykorzystane w pełni obszary. Lecz aby tego dokonać trzeba równoległe opanowywać poważną dziedzinę rolnictwa — niejednolitą gospodarczo, często chaotycznie ułożoną. Trzeba więc w tym zakresie podnieść metody planowania, celem jak najtrwalszego powiązania rolnictwa z przemysłem. Te dwie dziedziny żywej pulswać będą, gdy je ogarnie w większym jeszcze stopniu sieć wymiany i transportu — katalizatory wszystkich procesów gospodarczych.

Topografia naszej przyszłości jest więc różnorodna i nastrożająca będzie trudnością w marszu do lepszej przyszłości — ale pamiętać trzeba, że są to normalne trudności każdego rozwoju.

Dalsze podniesienie stopy życiowej

Prawem ekonomicznym naszego ustroju jest systematycz-

ne podnoszenie stopy życiowej ludności pracującej. Pod tym względem plan 6-letni przewidyje podniesienie poziomu życiowego mas o 60 proc., a także polepszenie sytuacji mieszkaniowej, wzrost poziomu kulturalnego i zdrowotnego ogółu społeczeństwa.

Jedną z zasadniczych dróg wiodących do tego celu stanowi usiłowania zmierzające do utrwalenia naszej samowystarczalności żywnościowej. Dokona się tego m. in. poprzez intensyfikację gospodarki rolnej, tzn. praktycznie biorąc przez podnoszenie wydajności pól i łąk, a także poprzez celową rejonizację upraw i hodowlę w zależności od miejscowych warunków klimatycznych i glebowych. Ponadto zwiększać się będzie zasoby paszowe celem dalszego rozwoju hodowli, mechanizować pracę w rolnictwie, usprawniać gospodarkę PGR-ów oraz budować nowe spółdzielnie produkcyjne w rolnictwie aby podwoić nasze ogólne zbiory.

Inaczej mówiąc — planowy rozwój przemysłu powiązany zostanie z planowym rozwojem rolnictwa.

Pod znakiem postępu

W miarę wzrostu produkcji narodowej rozbudowywać się będzie handel społeczny. Ale warunkiem pomyślnego funkcjonowania tej dziedziny zaopatrywania ludności w towary jest przecież sprawnie działająca komunikacja i transport. Dlatego nasza polityka gospodarcza zakłada, że rozwój transportu winien wyprzedzać rozwój produkcji i dystrybucji. W związku z tym przewiduje się, że w najbliższych latach transport ogarnie w pełni również i wieś, zaktywizuje także drobne miasteczka, a wszystko to ożywi wymianę między miastem i wsią.

Drugim zasadniczym czynnikiem prawidłowego działania produkcji jest sprawa postępu technicznego. Tylko nieustanny postęp techniczny (realizowany u nas konsekwentnie), pomoże pokonać trudności naszego budownictwa. Postęp ten w szczególności umożliwi wzrost prawidłowy działu środków wytwórczych — naszego promotora rozwoju gospodarczego i rzecznika uprzemysłowienia, a także spowoduje rozwój przemysłu środków konsumpcyjnych pozwoli wykorzystywać w pełni surowce krajowe, zaprowadzi mechanizację robót ciężkich i szkodliwych dla zdrowia oraz umożliwi zorganizowanie nieznanych dotąd w Polsce gałęzi wytwórczości.

W ostatnim zakresie np. plan 6-letni zakłada wybudowanie m. in. wielu zakładów chemicznej przerobki paliwa, syntezy organicznej i tworzyw sztucznych, i również — fabryk automatów, turbin, lokomotyw elektrycznych. Nadto zorganizujemy 35 kopalń cynkowo-olowianych, miedzi i innych oraz rozpoczniemy własną produkcję aluminium i magnezu.

Oznacza to wszechstronny rozwój naszego narodowego gospodarstwa.

Przemysł dotrze do wsi

Najważniejszym czynnikiem wzrostu dobrobytu społecznego jest uprzemysłowienie kraju. W tym zakresie wysiłki nasze zmierzają będą w szczególności ku prawidłowemu rozmieszczeniu sił wytwórczych na terenie państwa. A więc zmniejszone zostaną nierównomierności w zagospodarowaniu kraju, stanowiące wynik ekonomiki kapitalistycznej. Innymi słowy chodzi nam o równomierne, chociaż bynajmniej nie mechaniczne rozmieszczenie zakładów pracy w kraju, oczywiście w zależności od lokalnych możliwości.

(ZN)

Nr 350

STRONA 3

Kalendarz najważniejszych wydarzeń 1950 r.

Styczeń

1. Pierwszy dzień pierwszego roku Planu 6-letniego.
1. Reakcyjny rząd paryski rozwiązuje demokratyczne organizacje polskie we Francji i deportuje obywateli polskich z Francji.
1. Na pierwszym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa w 1950 r. przedstawiciel ZSRR żąda usunięcia delegata Kuomintangu.
1. Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego ogłasza komunikat o wykonaniu z nadwyżką Narodowego Planu Gospodarczego na 1949 r.
1. Nawiazanie stosunków dyplomatycznych między Chińską Republiką Ludową a Republiką Vietnamu.
1. Zgon Wasyla Kolarowa, prezesa Rady Ministrów Bułgarskiej Republiki Ludowej, członka Biura Politycznego KC Komunistycznej Partii Bułgarii.
1. Odsłonięcie pomnika Mickiewicza w Warszawie.
1. Nawiazanie stosunków dyplomatycznych między Związkiem Radzieckim i Republiką Vietnamu.

Luty

2. Rząd Polski uznaje Wietnamską Republikę Demokratyczną.
2. W Szczecinie rozpoczyna się proces Robineau. Przebieg przewodu sądowego wskazuje, że nadużywając przywilejów dyplomatycznych i konsularnych agenci francuscy uprawiali w Polsce szpiegostwo.
2. Agencja TASS ogłasza oficjalny komunikat po rokowaniach między przewodniczącym Rady Ministrów ZSRR, Józefem Stalinem i ministrem spraw zagranicznych, Wyszyńskim a przewodniczącym Centralnego Rządu Chińskiej Republiki Ludowej Mao Tse-Tungiem i ministrem spraw zagranicznych, Czou En-lai. Podpisany zostaje układ o przyjaźni, sojuszu i pomocy wzajemnej między ZSRR a Chińską Republiką Ludową.

Marzec

3. W ZSRR, dzięki wspaniałym osiągnięciom gospodarki narodowej, następuje trzecia z rzędu zmniejszenia cen detalicznych na artykuły spożywcze i towary przemysłowe oraz wprowadzenie oparcia rubla na bazie złota i podwyższenie oficjalnego kursu rubla.

Konferencja Praska

Konferencja Ministrów Spraw Zagranicznych Państw Demokracji Ludowych. Na zdjęciu: wicepremier Molotow, ambasador ZSRR w Pradze M. A. Siliń i min. Modzelewski. (foto Czechopress — API)

3. Sejm RP wyraża pełne poparcie dla apelu Światowego Ruchu Obróńców Pokoju do parlamentów wszystkich krajów.
3. W wyborach do Rady Najwyższej ZSRR przeszło 99 proc. głosów pada na blok komunistów i bezpartyjnych.
3. Sejm RP uchwała ustawy o Radach Narodowych jako organach jednolitej władzy i o utworzeniu Funduszu Kościelnego.
3. Sztokholmska sesja Stałego Komitetu Światowego Kongresu Obróńców Pokoju uchwała apel w sprawie zakazu broni atomowej i postanawia zwołać drugi Światowy Kongres Obróńców Pokoju.

3. W 25 rocznicę śmierci Juliana Marchlewskiego prochy wielkiego rewolucjonisty wracają do ojczystego kraju.
3. Stały Komitet Światowego Komitetu Obróńców Pokoju obradujący w Sztokholmie ogłasza apel stwierdzający, że rząd, który pierwszy zastosuje broń atomową, popełni zbrodnię przeciw ludzkości.

Kwiecień

4. Sejm RP uchwała ustawę o Narodowym Planie Gospodarczym na 1950 r. i o zabezpieczeniu socjalistycznej dyscypliny pracy.
4. Nawiazanie stosunków dyplomatycznych między Polską i Mongolską Republiką Ludową.
4. Przedstawiciele Rządu RP i Episkopatu Polskiego podpisują porozumienie o uregulowaniu stosunków między Państwem a Kościołem.
4. Komunikat o rozpoczęciu budowy Nowej Huty.
4. Sejm Ustawodawczy podejmuje uchwały: a) o uznaniu 1 Maja jako Święta Państwowego, b) o utworzeniu Ministerstwa Szkół Wzwyższych i Nauki.
4. Stołeczna Rada Narodowa w 50 rocznicę przywódcy ludu francuskiego, Thoreza, nadaje mu honorowe obywatelstwo Warszawy.

Maj

5. I Krajowy Zlot Korespondentów robotniczych i chłopskich.
5. Prezydent RP Bolesław Bierut, pierwszy w Polsce składa podpis pod Apellem Sztokholmskim. Apel ten podpisuje 18 milionów Polaków.
5. Plenum KC PZPR, poświęcone przede wszystkim zadaniom Partii w walce o nowe kadry.
5. Ogłoszenie tzw. planu Schumana, w myśl którego w Europie Zachodniej ma powstać kartel stalowy, podporządkowany USA.
5. W Berlinie rozpoczyna się wielki ogólnoniemiecki Zlot Młodzieży pod hasłem przyjaźni z młodzieżą całego świata i walki o pokój.

Czerwiec

6. W Warszawie bawi delegacja rządu NRD. W wyniku rozmów ogłoszona zostaje wspólna deklaracja o nie naruszalności ustalonej granicy na Odrze i Nysie.

6. Na wspólnym posiedzeniu obu Izb Rady Najwyższej ZSRR, Rady Związku i Rady Narodowej — w obecności Generalissimusa Stalina — zostaje przedstawiony pokojowy budżet ZSRR na 1950 r.
6. Uchwała Prezydium Rady Ministrów o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli.
6. Uchwałą Rady Najwyższej ZSRR Mikołaj Szwerinik ponownie zostaje przewodniczącym Prezydium, a do-

Światowy Kongres Obróńców Pokoju w Warszawie

W imieniu obozu pokoju, w imieniu miliarda bojowników wolności i pokojowego współżycia narodów — Pietro Nenni na II Światowym Kongresie w Warszawie zgłosił wniosek o zbadanie odpowiedzialności Mac Arthura za zbrodnię dokonaną na Korei. Miliard ludzi na świecie — popiera ten wniosek. Oskarżenie zostało wniesione — przed Sąd Narodów.

tychczasowemu rządowi powierza się dalsze wykonywanie jego obowiązków. Rada Najwyższa jednomyślnie wyraża poparcie dla Sztokholmskiego Apelu Pokoju.

6. W „Prawdzie” ukazują się artykuł Józefa Stalina pt. „W sprawie marksizmu w językoznawstwie”. Artykuł i następne prace Stalina na ten temat wnoszą niezwykle cenny wkład nie tylko do językoznawstwa, ale do nauk humanistycznych w ogóle.
6. V Walny Zjazd Związku Literatów Polskich.
6. Postulaty amerykańskiemu imperializmowi marionetki Li-Syn-manowskie rozpoczynają agresję przeciwko Ludowej Republice Koreańskiej.
6. Grupa delegatów Rady Bezpieczeństwa, bez udziału delegatów ZSRR i Chińskiej Republiki Ludowej, podejmuje bezprawną decyzję o interwencji w Korei.
6. Ustawa o reformie rolnej w Chinach, gwarantująca zniesienie gospodarki feudalnej i podział ziemi obraniczej między biednych chłopów.
6. W Moskwie zostaje podpisana umowa gospodarcza między Polską a Związkiem Radzieckim w sprawie wzrostu wymiany towarowej o przeszło 60 proc.

Lipiec

7. Podpisanie w Zgorzelcu n/Nysą układu o wytyczeniu istniejącej i ustalonej granicy pomiędzy Polską i Niemcami.

KOREA

Nieliczni, uratowani od śmierci mieszkańcy zbombardowanych miast — mają w oczach ból i nienawiść. Nienawiść do tych, którzy wzorem Hitlera i japońskich faszystów — niosą na amerykańskich bombowcach śmierć i zgłuszczą Ale ofiary amerykańskich naśladowców Hitlera — wierzą w zwycięstwo, bo wiedzą o miłości, przyjaźni i pomocy całego obozu Pokoju!

7. Połączenie Stronnictwa Pracy ze Stronnictwem Demokratycznym.
7. Rozpoczyna się V Plenum KC PZPR poświęcone sprawie 6-letniego Planu rozwoju gospodarczego i budownictwa podstaw socjalizmu w Polsce.
7. Generalissimus Stalin udziela pozytywnej odpowiedzi premierowi Indii, Pandit Nehru, w sprawie pokojowego uregulowania kwestii koreańskiej.
7. III Kongres SED w Berlinie obraduje pod hasłem walki o pokojowe, jednolite i demokratyczne Niemcy.
7. Sejm RP jednomyślnie uchwała ustawę o rozszerzonym Planie 6-letnim.
7. Przyznanie Państwowych Nagród Artystycznych.

Sierpień

8. V Plenum CRZZ rozpoczyna obrady poświęcone zagadnieniom Planu 6-letniego.
8. Delegat ZSRR w Radzie Bezpieczeństwa, Jakub Malik, zgłasza rezolucję radziecką w sprawie pokojowego uregulowania kwestii koreańskiej.
8. Terrorysty faszystowskie dokonują mordu na przewodniczącym Belgijskiej Partii Komunistycznej Julien Lahaut.
8. Opublikowana zostaje uchwała Rady Ministrów ZSRR o budowie elektrowni-gigantów na Woidze pod Kujbyszewem oraz w Stalingradzie.

8. Rząd Chińskiej Republiki Ludowej domaga się wycofania amerykańskich wojsk inwazyjnych z Formozy.
9. I Polki Kongres Obróńców Pokoju.

Wrzesień

9. Masowe aresztowania i wysiedlenia emigrantów politycznych oraz obywateli krajów demokracji ludowej z Francji.
9. Prasa radziecka publikuje uchwałę Rady Ministrów ZSRR o monumentalnej budowie Kanału Turkmeneńskiego na pustynnych obszarach między morzem Kaspijskim i Aralskim.
9. Wmurowanie aktu erekcyjnego pod budowę Marszałkowskiej Dzielnicy Mieszkańcowej.
9. W Flushings Meadows rozpoczyna się V sesja Zgromadzenia Ogólnego narodów Zjednoczonych.
9. Rząd ZSRR zgłasza w ONZ projekt deklaracji o usunięciu groźby nowej wojny, utrwaleniu pokoju i bezpieczeństwa narodów.
9. Uchwała Rady Ministrów ZSRR o budowie potężnej sieci hydroenergetycznej i trygacyjnej na południowej Ukrainie i północnym Krymie.
9. Wiceminister Malik w imieniu rządu ZSRR pozytywnie odpowiada na petycję Komitetu Obróńców Pokoju w Baltimore.

Październik

10. Strajk powszechny w Austrii przeciwko zwołaniu z kapitalistami w sprawie podwyżki cen na artykuły pierwszej potrzeby.
10. Zamach faszystów, podczas wiecu w Obronie Pokoju w Auch, na Jacques Duclos, czołowego przywódcę francuskiej klasy robotniczej.
10. Dekret o ustanowieniu dnia 12 X dniem Wojska Polskiego.
10. W wyborach do Izby Ludowej NRD 98,44 proc. głosów pada na listę Frontu Narodowego.
10. W Moskwie rozpoczyna obrady Wszeczziwzowska Konferencja Obróńców Pokoju.
10. W Pradze rozpoczyna się konferencja ministrów spraw zagranicznych ZSRR, krajów demokracji ludowej i NRD, która wskazuje jedyną słuszną drogę rozwiązania sprawy Niemiec.
10. Sejm uchwała reformę systemu pieniężnego, wprowadzającą w Polsce nową silną walutę.

Listopad

11. ZSRR proponuje zwołanie Rady Ministrów czterech mocarstw w sprawie demilitaryzacji Niemiec.
11. Naród chiński deklaruje pomoc dla Korei.
11. Komunikat Biura Stałego Komitetu Światowego Kongresu Obróńców Pokoju donosi, że wobec dyskryminacyjnych zarządzeń władz brytyjskich Światowy Kongres Obróńców Pokoju odbędzie się nie w Sheffield lecz w Warszawie.
11. Otwarcie II Światowego Kongresu Obróńców Pokoju w Warszawie przy udziale 1396 delegatów z 61 krajów. Otwarcie Kongresu odbywa się w atmosferze powszechnego entuzjazmu, który znalazł swój wyraz wśród pracujących mas Polski, m. in. w czynach kongresowych.
11. Berliński Komitet Frontu Narodowego proponuje, wobec katastrofalnej sytuacji w Zachodnim Berlinie, zniesienie podziału na sektory i wolne wybory.
11. Koreańskie wojska ludowe i chińskie oddziały ochotnicze rozpoczynają kontrofensywę, w wyniku której całkowicie załamuje się front interwentów.
11. Delegat Chin Ludowych, Wu Hsiurczuan, oskarża przed Radą Bezpieczeństwa rząd USA o agresję.
11. Oświadczenie Trumana w sprawie użycia bomby atomowej w wojnie koreańskiej wywołuje falę protestów i oburzenia w całym świecie.

Grudzień

12. Premier Grotewohl w liście do Adenauera proponuje utworzenie ogólnoniemieckiej rady ustawodawczej.
12. Narodowy Spis Powszechny.
12. W wyniku konferencji Truman-Attlee zdecydowana zostaje remilitaryzacja Niemiec Zachodnich i włączenie Trizonii do Paktu Atlantycznego.
12. Postanowienie Prezydium Rządu o niezwłocznym wystąpieniu do budowy Metra w Warszawie.
12. Interwencji na Korei wycofują się za 38 równoleżnik, pozostawiając za sobą ruiny i zgłuszczą miasta i wsi koreańskie.
12. Izba ludowa NRD uchwała ustawę o obronie pokoju.
12. W notach do rządów Francji i W. Brytanii Zw. Radziecki ostrzega, że ZSRR i narody Europy nie pogodzą się ze wskrzeszeniem militaryzmu niemieckiego.
12. Uchwała Rady Państwa i Rady Ministrów o utworzeniu przy Radzie Państwa Biura Listów i Zażaleń, celem walki z przerosłymi bli okratycznymi.
12. Rozpoczęcie wyborów do Rad delegatów ludu pracującego w republikach radzieckich.
12. Do Warszawy przybywa prezydent Niemieckiej Republiki Demokratycznej Wilhelm Pieck, w otoczeniu członków rządu i wybitnych działaczy NRD.
12. Polski przemysł węglowy wykonuje plan roczny na 6 dni przed terminem.
12. We Francji rozpoczyna się plebiscyt w sprawie remilitaryzacji Niemiec.

Naśladowca Hitlera, Himmlera i von dem Bacha, prześlągający swych mistrzów w zbrodnicyzmiem rzeźni — generał amerykański MAC ARTHUR — zalał Koreę krwią i pożarem. Ale pamięć Norymbergi trwa, obóz pokoju krzepnie, zbrodnice będą ukarane.

ROK POKOJOWEJ PRACY WIELKOPOLSKI

Spółceństwo wielkopolskie wykonało zadania pierwszego roku planu 6-letniego. Rok pokojowej pracy pozostał już za nami, rok niełatwych sukcesów i wyników. W tym bowiem okresie czasu w dużym stopniu rozwinięły się istniejące na naszym terenie przemysły ciężki, umocniły się Państwowe Gospodarstwa Rolne i spółdzielnie produkcyjne w rolnictwie. Rozbudował się także przemysł drobny i spożywczy.

Te i inne wyniki pracy społeczeństwa wielkopolskiego pragniemy przedstawić w poniższych migawkach podając czytelnikom mozaikę faktów, ale tylko najbardziej zasadniczych lub charakterystycznych.

Zaczął się start

Czesław Passon przodownik Zakładów im. J. Stalina m. in. dał przykład jak należy startować w ramach realizowania pierwszego roku planu 6-letniego. Pokazał, że można w naszych zakładach wprowadzić w czyn szybkościowe skrawanie metali. Jego wynik — 636 m/min. zawążył...

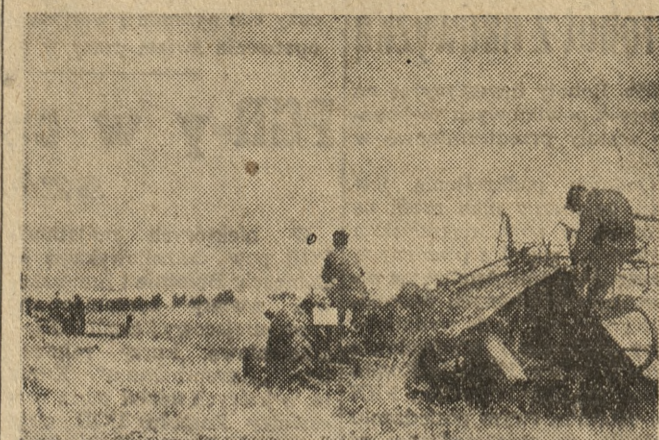
„Włepofana” jedna z czołowych fabryk województwa przystąpiła do realizowania planu 6-letniego w sposób zorganizowany. Prawie cała załoga fabryczna włączyła się do współzawodnictwa pracy i prawie cała załoga zdołała skrócić cykl produkcyjny poszczególnych robót.

Tymczasem prof. R. Kozak zademonstrował wyniki Szkoły Inżynierskiej w zakresie tzw. strumobetonu, nowego, taniego i użytecznego materiału budowlanego.

Również kobiety nie pozostały w tyle. Oto racjonalizatorki przystąpiły do dzieła. Stanisława Łucówna np. ulepszyła pracę maszyny drukarskiej w drukarni fabrycznej „Maggi”, również powołała do życia sukcesywnie dokonała Marta Fabiś w „Nivei” oraz inne pracowniczki.

Kaliscy dziewiarze natomiast przystąpili do długofalowego współzawodnictwa oraz produkcji tzw. „prymy”, materiałów najlepszej jakości. Wiele wielkopolska zajęła się skupem zboża. Gmina Kamieniec już w styczniu zameldowała, że w 50% przekroczyła plan skupu — rzucając hasło: ani jednego cetnara zboża dla spekulantów. Pełnym wysiłkiem pracowało także 11 grup hodowców i plantatorów, przysparzając krajowi dalszych ilości środków

pracy. Część nie wypełniła swoich zadań. Przeciwnie nim wystąpiły załogi fabryczne i zespoły pracownicze Instytucji, pełniące nierzadko, absencję i „obijanie się przy pracy”, a także biurokratyczne za-

Budujemy nową wieś — mechanizujemy prace w rolnictwie

łatwianie spraw. Jako jedne z pierwszych do walki tej przystąpiły załogi: Zakładów Ogniw i Baterii w Poznaniu, kolejarze Ostrowskich Warsztatów Mechanicznych itp.

Ogólnie biorąc w wyniku tej walki poczucie dyscypliny pracy wzrosło wśród ogółu pracujących.

Budownictwo nowej wsi

Nowe zadania wymagały nowych kadr — tysięcy wykwalifikowanych pracowników. Dołączali ich zastępy robotników i chłopów. I tak m. in.: Kazimierz Gadziński, niegdyś robotnik kolejowy, zaawansował na kierownika działu Warsztatów Mechanicznych w Poznaniu, brygadier Jęwpak został dyrektorem w „Stomilu”, Helena Wiczorek — przewodniczącą zespołu spółdzielczego w Piotrkowicach, a Zofia Filipowiczówna — dyrektorem Kaliskich Zakładów Przemysłu Odzieżowego. Ofensywa na odcinku kadr z miesiąca na mie-

siąc przynosiła coraz to lepsze wyniki.

A na wsi zaczęło się nowe budownictwo. Młarowo były stalowe serca tego nowego dzieła — Państwowe Ośrodki Maszynowe. Coraz bardziej wzorowo pracowały spółdzielnie produkcyjne w rolnictwie. Przed żniwami istniały już na naszym terenie 132 spółdzielnie, które gruntownie przygotowały się do pierwszych swoich zbiorów. Chłop przekonywał się

Na terenie Wielkopolski powstają nowoczesne gmachy. Na zdjęciu szkoła TPD w Poznaniu

do kolektywnej pracy i rozpoczął od podstaw budować wieś lepszą i bogatszą. Z pomocą pospieszyli chłopstwu robotnicy fabryczni.

Pierwsze żniwa planu 6-letniego

Rozpoczęły się żniwa. Żany ziół padali pod sprawnie pracującymi koszałkami i snopowłazkami ciągniętymi przez niestrudzone traktory. Do walki o sprawnie zebrane plony pośrednio czy bezpośrednio mobilizowani zostali wszyscy. Załogi fabryk włókienniczych w porę dostarczyły odpowiedniej ilości sznurka i tkanin żniwnych, a fabryki traktorów zaopatrzyły POM-y w niezbędne narzędzia i części zamienne. Żniwa w Wielkopolsce wypadły więc pomyślnie. Był urodzaj, na czas skoszone i zwieziono plony. Niemala w tym zasługa ekip ludności miast i miasteczek, które pospieszyły na wieś, by konkretną pracą zadokumentować swą łączność ze wsią i dać wyraz żywotności sojuszu robotniczo-chłopskiego. Szczególnie wydatnej pomocy doznawały Państwowe Gospodarstwa Rolne. Na majątkach tujejszego okręgu poznańskiego PGR

klasowej z kułakiem, który wszelkimi siłami starał się przeszkadzać i utrudniać normalny przebieg pracy. Pomimo trudności wywołanych przez wroga klasowego i tu i ówdzie spotykanych niedociągnięć zbiory zostały zebrane i zabezpieczone, a ziemia należycie u-

prawiona i obsiana. Pierwsze żniwa planu 6-letniego zostały pomyślnie zakończone.

Zobowiązania

— współzawodnictwo — nowe normy

W czasie gdy robotnik rolny, spółdzielca i chłop ma i średniorolny wyrwał realizować zadania planu 6-letniego na odcinku zapewnienia ludności pracującej dostatecznej ilości żywności, klasa robotnicza naszego województwa z entuzjazmem podjęła apel kolejarzy z Tarnowskich Gór, by czynem produkcyjnym uczcić zbliżającą się szóstą rocznicę PKWN. Nie minęły dwa tygodnie, a już dziesiątki i setki zakładów pracy na terenie całego województwa z entuzjazmem podjęły i wykonały liczne zobowiązania pod hasłem walki o realizację planu 6-letniego i walki o pokój.

Również dla uczczenia 33 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej i II Światowego Kongresu Pokoju, na apel Huty „Pokój” klasa robotnicza województwa poznańskiego podjęła szereg dodatkowych zobowiązań produkcyjnych, opartych w dużej mierze na obniżeniu dotychczasowych norm kalkulacyjnych i zobowiązania te z nadwyżką wykonała.

Specjalne słowa uznania należą się kolejarzom naszego województwa. Przez zastosowa-

w roku 1949 i to bez zwiększenia taboru kolejowego. Co więcej regularność przebiegu wagonów osobowych nie tylko nie została obniżona, lecz wręcz przeciwnie — zwiększona.

Szybki rozwój ruchu współzawodnictwa indywidualnego i zespołowego wśród załogi zakładów produkcyjnych znalazł również głęboki oddźwięk wśród małych i średniorolnych chłopów naszego województwa. Rok bieżący stał się po prostu przełomowym na odcinku współzawodnictwa i objął w tym roku wszystkie gminy województwa poznańskiego. W efekcie tego 217 tys. chłopów i chłopek walczyło o szczytny tytuł przodownika w hodowli i produkcji. Zarówno chłop-spółdzielca, jak również mały i średniorolny gospodarz wykazał, że zrozumiał wartość i wyższość nowych form gospodarki rolnej.

W wyniku postępującego uświadomienia wśród klasy robotniczej i podstawowej klasy chłopskiej naszego województwa przekraczanie norm produkcyjnych stało się zjawiskiem masowym. Dotychczasowe normy techniczne coraz mniej odpowiadały zmienionym warunkom technicznym i hamowały wzrost wydajności pracy. W związku z tym rozpoczęła się walka o obniżenie norm produkcyjnych. Zenon Kaczmarek — młodzieżyowy przewodnik pracy w Zakładach im. Józefa Stalina w Poznaniu, wezwał do skrócenia czasu montażu korpusów wagonowych, a Szczepan Jankowiak, tokarz oddziału FX, wezwał pracowników wymienionych Zakładów do przejścia na nowe normy. Rozpoczął się żywioły ruch dążący do zmiany przestarzałych norm technicznych, który w krótkim czasie ogarnął całe województwo. Wiele zakładów pracy przedterminowo wprowadziło nowe normy i osiągnęło znaczne sukcesy produkcyjne.

Produkcja ponad plan

W związku z przekraczaniem norm produkcyjnych, dzięki postępującemu zrozumieniu socjalistycznej dyscypliny pracy, współzawodnictwa i współpracy kolektywów zakładów w załogę, liczne przedsiębiorstwa przedterminowo wykonały swe plany produkcyjne i przez dodatkową produkcję dały Państwu wielomilionowe oszczędności. I tak dzięki przedterminowemu wprowadzeniu nowych norm załoga odlewni Wytwórni Urządzeń Mechanicznych poważnie przekroczyła roczny plan produkcji, a ożywiony ruch racjonalizatorski i współzawodnictwo pracy umożliwiło założce Zakładów H 21 — oddział poznański przedterminowo zrealizować plan roczny. Tym samym sukcesem poszczycić się może Wytwórnia Sprzętu Mechanicznego nr 3, Wytwórnia PMT i PZO Oddział „N” w Poznaniu. Dzięki uczestnictwu całej załogi we współzawodnictwie pracy pracownicy Oddziału Zjednoczenia PPB w Poznaniu zameldować mogli o przedterminowej realizacji rocznego planu i zaoszczędzeniu 10 milionów złotych, a załogę poznańską „Goplaan”

Kolejarze — wzorowo wypełniają swe obowiązki

z przy mniejszym zatrudnieniu przedterminowo wykonała plan wyższy o 23 procent od zesłorocznego. Również dzielni kolejarze i załoga największych w województwie Zakładów Metalowych im. Józefa Stalina i wiele innych załóg złożyło melankolii o swych sukcesach produkcyjnych.

Patrząc z perspektywy minionej roku stwierdzić musimy, że świat pracy naszego województwa zdał egzamin dojrzałości politycznej i stanął twarde w pierwszych szeregach badawczych lepszego jutra. Korzystanie z doświadczeń i pomocy Wielkiego Związku Radzieckiego daje nam gwarancję pełnych sukcesów i w latach przyszłych, a co za tym idzie — przedterminowego wykonania planu 6-letniego. NIW

Rok 1950 w życiu kulturalnym Wielkopolski

Życie kulturalne i artystyczne Wielkopolski w 1950 roku płynęło dość wartko wieloramiennym nurtem inicjowane przez szereg ośrodków dyspozycyjnych, że wymienimy tu Wydziały Oświatowo-Kulturalne KW PZPR, Wojewódzkiej i Miejskiej Rady Narodowej, Związków Zawodowych, wreszcie Muzeum Narodowego, kierownictwa Opery, teatrów dramatycznych, Państw. Filharmonii itd.

U progu Nowego Roku przebiegamy myślą pokrótce przebyte etapy każdego z głównych kierunków rozwojowych. Z góry możemy sobie powiedzieć, że zasada szlachetnego współzawodnictwa przebiegała się w całorocznej pracy plastyki, muzyki, teatrów, opery i zespołów świetlicowych, dając często bardzo dobre wyniki.

Rok 1950 przyniósł nam szereg kapitalnych wydarzeń w dziedzinie kultury, stanowiących niejako punkty szczytowe w pracach dotychczasowych. Na początku ubiegłego roku w styczniu Opera Poznańska obchodziła 30-lecie swego istnienia i przemianowana została na Państwową Operę im. Stanisława Moniuszki. Ku czci naszego wielkiego muzyka zespół operowy wystąpił z „Halką” w nowej inscenizacji, która przywróciła tej operze właściwy sens polityczny. Po „Halce” przysłała rewelacyjna inscenizacja „Borysa Godunowa” Mussorgskiego pod kierunkiem dyr. Bierdiajewa, stanowiąca cenny, wysokiej wartości wkład w dzieło kultury muzycznej w skali ogólnopolskiej. Gdyby Opera im. Stanisława Moniuszki poza „Halką” i „Borysem Godunowem” nic więcej nie dała Wielkopolsce w roku ubiegłym, już by to wystarczyło do tytułu poważnego zasługi. Przyszły potem „Niziny” d'Alberta, przedstawienia baletowe, w których znaleźli się „Paw i dziewczyna” — Szeligowskiego stalego mieszkańca naszego miasta.

Zapowiedziany na koniec roku obchód 75-lecia Teatru Polskiego, który miał być również wielkim świętem kulturalnym Wielkopolski, przeniesiony został na rok 1951. Z wystawionych sztuk pod dyktando W. Horzyca dwa utwory wbiły się na czoło tematyką. Są to: „Brygada szlifera Karhana”, autora czeskiego Kani, i arcydzieło szekspirowskie „Hamlet”. Te dwie cenne per-

ły w repertuarze Teatru Polskiego stanowiącymi jego kapital.

W połowie roku ubiegłego (18 czerwca) nastąpił inny akt uroczysty w naszym mieście. Zasłużone Muzeum Poznańskie rozszerzyło swoje zadania, nawiązując bezpośredni kontakt z masami pracującymi i, zgodnie z reorganizacją muzealnictwa w Polsce, przemianowane zostało na Muzeum Narodowe o szerokim zasięgu działania, obejmującym Ziemię Lubuską, częściowo sąsiednie województwa ze szczególnym uwzględnieniem Pomorza Zachodniego. Na przestrzeni 1950 r.

„Borys Godunow” w Operze Poznańskiej

Muzeum Narodowe ma w swym dorobku 7 wystaw. Przymiemy je sobie, a więc: 1) „ZSRR — kraj stu narodów”, 2) „Mickiewicz — Puszczyk”, 3) „Plany i widoki miast polskich w grafice”, 4) „Kultura antyczna”, 5) „Warszawa — Poznań w grafice”, 6) „Stalin — Chorągiew Pokoju” i ostatnia 7) „Wystawa amatorów plastyków”. Spośród tych wystaw dwie cieszyły się niezwykłą frekwencją, a mianowicie: „Mickiewicz — Puszczyk”, którą zwiędziło 404 tys. widzów i „Stalin — Chorągiew Pokoju”, która w ciągu krótkiego stosunkowo czasu gościła 73 tys. osób w ramach 228 wieczek.

Muzeum Narodowe zorganizowało prócz tego dwie wystawy obywatelstwa malarskiego pt. „150 lat malarstwa polskiego” i „Rysunki i akwarele malarzy polskich XIX i

XX wieku”. Wystawy te zasięgiem swym objęły Ziemię Lubuską, Pomorze Zachodnie i województwo gdańskie, gromadząc 160 tys. widzów.

Obok teatru objazdowego jako ekspozytury Teatru Polskiego było to w 1950 r. najświeższe promieniowanie kulturalne stolicy Wielkopolski.

Prócz wystaw Muzeum Narodowego kronika poznańska notuje szereg imprez organizowanych przez Wielkopolski Oddział Związku Polskich Artystów Plastyków w skromnej siedzibie przy al. Marcinkowskiego. Wymienić tu należy doroczną wystawę plastyków poznańskich w połowie września i tematyczną wystawę na początku października pt. „Plastyki w walce o pokój”.

Do tych głównych nurtów kulturalnych Wielkopolski włączyć trzeba działalność żywą i owocną Państwowej Filharmonii Poznańskiej, która wiosną roku ubiegłego zorganizowała cykl ośmiu wspaniałych koncertów pt. „Dni J. S. Bacha”, z okazji 200-lecia jego śmierci stanowiących kulminacyjnie osiągnięcie w roku ubiegłym tej instytucji. Filharmonia Poznańska Bachowskimi Dniami wysunęła się na czoło w całym kraju i dlatego w Poznaniu odbył się wielki Konkurs Bachowski, który zgromadził najwybitniejszych profesorów i studentów ubiegających się o tytuł „stylowych interpretatorów Bacha”.

Filharmonia Poznańska, trzymając uważnie rękę na pulsie życia muzycznego, nie zapomniała o innym wielkim muzyku Ludwiku van Beethovenie z okazji 180 rocznicy jego urodzin, dając wielki koncert ku jego czci. Dzięki tym i innym koncertom słuchacz poznański miał możliwość usłyszenia najwybitniejszych polskich solistów. Gdy już mowa o życiu muzycznym Wielkopolski w roku ubiegłym, nie można zapomnieć o wielkim święcie pieśni wielkopolskiej z okazji 60-lecia istnienia Wielkopolskiego Związku Śpiewaczego w dniach 21 i 22 października, w którym uczestniczyło około 4 tys. śpiewaków.

Osobny wkład w życie kulturalne Wielkopolski w roku ubiegłym wniosły Międzynarodowe Targi Poznańskie. Jest to wkład bardzo cenny, bo MTP służyło po kulturę lu-

downą i poruszyły zespoły świetlicowe robotnicze i chłopskie z całej Polski. W ciągu trzech tygodni trwania XXIII MTP życie kulturalne miasta Poznania było bardzo żywym tempem. Codziennie ok. 10 tysięcy osób było w teatrach, na koncertach lub w kinach. W tym czasie odbyło się 157 przedstawień teatralnych, 15 koncertów i 440 seansów kinowych.

Nasz przegląd życia kulturalnego byłby bardzo niepełny, gdybyśmy pominieli „Czwartki Literackie”, organizowane przez oddział poznański Związku Literatów. „Czwartki” te stanowią już tradycję stolicy Wielkopolski. Z wyłączeniem miesięcy letnich odbywają się one systematycznie, zbliżając autorów do ich czytelnika. Wspomnieć tu trzeba przede wszystkim wieczór Władysława Broniewskiego, W. Natanson, Parandowskiego i szeregu innych. Prócz tych głównych nurtów, które wzbogaciły dorobek kulturalny Wielkopolski pulsowało jeszcze życie własne w świetlicach zakładów przemysłowych, PGR-ów, domów kultury, skąd rekrutowali się późniejsi widzowie teatrów, wystaw i koncertów.

Pod koniec roku ubiegłego przybyła Poznaniu nowa placówka kulturalna — Klub Międzynarodowej Prasy i Książki, który zainicjował szczęśliwie szereg odczytów dla swych czytelników. Na jesieni roku ubiegłego powstał tu oddział Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, który już zorganizował szereg prelekcji i występów Zywego Słowa.

Przeгляд jakiego dokonaliśmy niejako z lotu ptaka, jest z natury rzeczy, bardzo ogólnikowy. Może należałoby szeroko omówić Święto Oświaty w dniach 1—7 maja, tak żywo przeprowadzone na terenie Wielkopolski, może wspomnieć o skromnej, ale serdecznej uroczystości w Poznaniu ku czci Juliusza Słowackiego w 100-lecie jego śmierci, lub o imprezach artystycznych organizowanych przez „Artes”. Wreszcie obszernego omówienia wymagałoby życie naukowe wyższych uczelni Poznania lub pracę kulturalno-oświatową naszego naczelnictwa, jego skuteczna walka z analfabetyzmem, ale spraw tych omówienie rezerwujemy sobie w okolicznościach i czasie późniejszym. Henryk Barański

Nasze cukrownie pracują najwydajniej w kraju

spożycia. W spółdzielniach produkcyjnych zaczynają pracować pierwsze kobiety - traktorzystki: w Mechlinie Janina Chojnacka i Maria Weberowa, a w Psarskich — 18-letnia Teresa Ratajczak.

Wielkopolska rozpoczęła start po lepsze i zasobniejsze życie

Socjalistyczny stosunek do pracy

W trakcie realizowania zadań pierwszego roku planu 6-letniego utrwalił się w Wielkopolsce jeszcze bardziej socjalistyczny stosunek do pracy. Wynikiem tego był masowy rozwój długofalowego współzawodnictwa. Jednym z pierwszych, który przystąpił do tego ruchu, był ob. Bukowski z Państw. Przedsiębiorstwa Robót Komunikacyjnych. Jednym z najbardziej charakterystycznych zobowiązań tego rodzaju było postanowienie załogi poznańskiej Fabryki Przyszypek Samocho-dowych o „w” onanlu planu produkcji do 31 sierpnia br. i to aż w 140 proc.

Dalszym dowodem socjalistycznego stosunku do pracy był wspaniały rozwój tzw. „Wart Pokoju”. W wartach tych brały udział także liczne zastępy kobiet. Np. w Zakładach J. Stalina wyróżniły się: Jadwiga Marciniak i Jadwiga Rem. Również kobiety na innych odcinkach poszczególnych mogły się poważnymi osiągnięciami, a m. in. w budownictwie pierwsze murarki: Bełagła Malecka, Aleksandra Augustyniak i Henryka Kaczor.

Lecz nie wszyscy pracownicy zrozumieć istotę nowego podejścia do

Wojewódzka Rada Narodowa bilansuje swą działalność

Ostatnia w bieżącym roku sesja Wojewódzkiej Rady Narodowej odbyła się w Poznaniu w sali Izby Rzemieślniczej. Kierownictwo obrad objęli radni — przedstawiciele młodzieży: przewodniczącym wybrano członka ZMP, studenta Uniwersytetu Poznańskiego — radnego Marklewicza, a sekretarzem członkinię ZMP — radną Majchrzak. Głównymi punktami porządku dziennego bieżącej sesji WRN były sprawozdania i dyskusje nad działalnością prezydium i komisji rad narodowych za rok 1950.

Przewodniczący WRN — Włodzimierz Mięgiński omówił krytycznie i samokrytycznie działalność rad narodowych w województwie poznańskim w okresie po ujednoczeniu organów terenowej władzy państwowej. Podkreślił on, że wzrasta stale udział robotników i chłopów w pracach rad narodowych. Wśród członków WRN znajduje się obecnie 46% robotników i 24% chłopów, a w radach terenowych 37% robotników i 40% chłopów. Zwiększa się stale również ilość kobiet, która osiągnęła w województwie poznańskim 13,8% ogólnego stanu radnych i młodzieży z 2,5% do 10,6%. Bardzo poważnie uległa zwiększeniu ilość bezpartyjnych członków rad narodowych z 8,4% na 21,7%.

Poza tym przewodniczący WRN podkreślił konieczność zwiększenia kontaktu radnych z ludnością pracującą, szerzego niż dotąd stosowania krytyki i samokrytyki w toku obrad powiatowych i gminnych rad

Zwycięsko zakończyli roczny plan

Poznańskie Zakłady Roszarnicze w Pakości zameldowały o wykonaniu w dniu 16 bm. o godz. 6 państwowego planu wartościowego. Plan ilościowy wykonany został już w dniu 5 bm., czyli na 26 dni przed terminem.

Założa Mogileńskiej Spółdzielni Spożywców wykonała roczny plan obrotu na dwa tygodnie przed terminem tj. w dniu 15 bm. w 100,5 proc. Zakładowy Komitet Współzawodnictwa Pracy przy MSS melduje ponadto, że na dzień 30 listopada br. przetwórnia mięsna wykonała roczny plan produkcji w 166 proc, piekarnia w 106,26 proc. oraz wytwórnia wód gazowych i rozlewnia piwa w 101,1 proc.

Należy spodziewać się, że w następnych dniach zapływać będą do Pow. Rady Zw. Zaw. meldunki z dalszych zakładów pracy o wykonaniu rocznych planów produkcji. (S. K.)

Co, gdzie i kiedy w Gnieźnie w Kaliszu

W niedzielę, 31 bm. o godz. 10 odbędzie się w świetlicy gnieźnieńskiej ciekawny powiatowy eliminacyjny świetlicowych zespołów artystycznych, muzycznych, tanecznych i chóralnych. Wstęp bezpłatny.

Na zarządzenie Prezesa Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego utworzono w Gnieźnie zbiorczy zakład szkolny o nazwie: „Państwowy Zakład Kształcenia Administracyjno-Handlowego”. Nowa uczelnia powstała z połączenia Państwowego Technikum Administracyjno-Gospodarczego, Państw. Lic. Adm.-Handlowego, Państw. Liceum Adm.-Gospodarczego II stopnia i Państw. Liceum Adm.-Gospodarczego II stopnia dla Dorosłych.

Z uwagi na zlikwidowanie konta wpływów na SPOS Miejskiego Obyw. Kom. Odbudowy Warszawy w Gnieźnie w Banku Rzemiosła (nr konta 6650/113), utworzono nowe konto, w PKO Poznań nr 11856/113. Przekazywanie świadczeń jest wolne od opłat. Blankiety można odbierać w sekretariacie MKOW przy ul. Kilińskiego 17, pokój 13, tel. 16-10.

Celem udostępnienia ludziom pracy załatwienia różnych spraw w godzinach pozasłużbowych, Prezydium MRN w Gnieźnie uchwaliło następujące godziny przyjęć: w poniedziałki od godz. 16-18 — ob. St. Grotowski, przewodniczący Prezydium MRN; we wtorki od godz. 17 do 19 — ob. J. Matelski, zast. przewodniczącego Prezydium MRN; w czwartki od godz. 17-19 — ob. L. Mallinger, sekretarz Prezydium; w piątki od godz. 17-19 — ob. M. Bartkowiak — członek Prezydium.

CHODZIEŻ

Staraniem Pow. Rady Związków Zawodowych w Chodzieży zorganizowało Towarzystwo Wiedzy Powszechnej z Poznania szereg odczytów naukowych w chodziejskich zakładach pracy. Słuchacze z zainteresowaniem wysłuchali referatów nt. energii atomowej, „Jak powstało życie ludzkie” itp.

W tych dniach zakończono w powiecie chodziejskim wykłady szkoleniowe o planie 6-letnim na 11 kursach. Dalsze szkolenie przewiduje się z początkiem roku 1951. (Ko)

narodowych, częstszego stosowania kolegialnego stylu pracy itp.

W długiej dyskusji jaka rozwinęła się po złożonym sprawozdaniu przedstawicieli poszczególnych powiatów analizowali pracę swoich rad narodowych podkreślając ich dotychczasowe osiągnięcia i uwypuklając istniejące jeszcze braki.

W drugim dniu obrad składali sprawozdania z działalności w roku 1950 przewodniczący komisji zdrowia, kultury i oświaty, handlu, rolnictwa i leśnictwa oraz gospodarki komunalnej i mieszkaniowej.

Sprawozdania te wykazały, że poszczególne komisje mają często jeszcze zbyt mały kontakt z terenem, a przede wszystkim z ludnością pracującą. Akcja kontrolna wielu komisji koncentrowała się przede wszystkim na instytucjach znajdujących się w mieście Poznaniu lub jego okolicy ze szkodą dla ośrodków powinnowymagalnych. Poza tym sprawozdania wykazały celowość częstego przeprowadzania kontroli ponieważ w niektórych instytucjach zwłaszcza położonych w powiatach stwierdzono dość liczne przerosty biurokratyczne.

Przewodniczący komisji zdrowia zapowiedział, że w dniu 21 stycznia 1951 roku odbędzie się w Poznaniu wojewódzka narada w której weźmie udział ponad 700 aktywistów służby zdrowia z województwa poznańskiego omawiając najważniejsze zagadnienia służby zdrowia na terenie woj. poznańskiego w planie 6-letnim.

W toku dalszych obrad WRN uchwalono dodatkowy budżet b. Poznańskiego Wojewódzkiego Związku Samorządowego na rok 1950 oraz plan pracy WRN, jej prezydium i komisji na rok 1951.

W złożonej informacji o stanie akcji walki z analfabetyzmem sekretarz prezydium WRN

zakomunikował, że w bież. roku kursy nauczania początkowego w woj. poznańskim ukończyło ponad 17 500 analfabetów, wykazując najniższy w kraju odsetek w skali wojewódzkiej, bo wynoszący — 19%, przy 53% w niektórych innych województwach.

W związku z zaleceniem Gł. Pełnomocnika do Walki z Analfabetyzmem o zakończenie akcji nauczania początkowego

do końca roku 1951 województwo poznańskie podjęło zobowiązanie likwidacji analfabetyzmu do dnia 1 maja, a ewentualnego odsiewu do dnia Święta Odrodzenia — 22. lipca 1951 roku.

Poza tym członkowie WRN wysłuchali referatu radnego Janasaka w związku z przypadającą w dniu 31 grudnia siódmą rocznicą powołania Krajowej Rady Narodowej. (st)

Drogowcy mogileńscy wykonali roczny plan robót z nadwyżką

Na odcinku budowy i konserwacji dróg powiat mogileński zajmował i zajmuje jedno z czołowych miejsc w skali wojewódzkiej. Plan robót przewidziany do wykonania w roku 1950 został zrealizowany — zgodnie ze zobowiązaniem lipcowym — w terminie do dnia 30 listopada br. z pewną nadwyżką, a mianowicie w 118%. Objęte w planie rocznym roboty inwestycyjne i konserwacyjne stanowią ogółem długość 14,464 km dróg, a wykonano roboty na odcinkach długości 17,203 km. Przy robotach konserwacyjnych na drogach państwowych wykonano na różnych odcinkach dróg ogółem 2,465 km, czyli że plan wykonano tu w

125%. Roboty inwestycyjne na drogach powiatowych wykonane zostały przedterminowo w 100%.

Godnym podkreślenia jest fakt, że roczny plan robót na drogach w pow. mogileńskim wykonany został z poważnymi oszczędnościami. Analizując zestawienie uzyskanych oszczędności w stosunku do wydatków przy budowie i przebudowie dróg w 1950 r. Komisja Komunikacyjna przy Prezydium PRN na ostatnim swym posiedzeniu ustaliła, iż zaoszczędzono: w ciągu roku 155 813 zł. (S. K.)

W żłnie powstały sekcje społeczne kultury fizycznej

Prezydium Pow. Komitetu Kultury Fizycznej w Żnieniu ohradowało pod przewodnictwem przew. PKKF — Maleckiego. Tematem obrad było powołanie do życia 3 sekcji społecznych kultury fizycznej.

Sekcja I — ma za zadanie czuwanie nad dziedziną piłki nożnej, piłki ręcznej i hokeja na trawie. Sekcja II — czuwać będzie nad sportem zimowym, tenisem stołowym, łyżwiarstwem, szachami i hokejem na lodzie. Sekcja III — opiekuje się lekkoatletyką, gimnastyką oraz sportem wodnym.

W skład wymienionych sekcji wejdą najlepsi aktywiści sportowi powiatu. (ke)

Brawo, ekspedientko nr 18

W Powszechnym Domu Towarowym w Gnieźnie panuje zawzięty ożywiony ruch. Zwiększa się on oczywiście w okresie przedświątecznym. Największym powodzeniem cieszy się w tym czasie dział zabawkarski, obsługiwany przez brygadę ZMP-owców. W czasie największego nasilenia ruchu zjawiała się przed kilku dniami w tym dziale, jedna z mieszkanek Gniezna — inwalida. Stała w kolejkę, by nabyć dla swych czworga dzieci zabawki. Trafiło to dość długo zanim została ona obsłużona a potem stanęła w znacznie dłuższym „ogonku” przed kasą. Wtedy dopiero zauważyła jej kalectwo ekspedientki nr 18. Szybko podszła do klientki — inwalidy, poprosiła o paragon i pieniądze i, uregulowała rachunek w kasie po uprzednim taktownym wyjaśnieniu pozostałej klienteli powodów swego postępowania.

Czyn ekspedientki nr 18 spotkał się z aprobatą obecnych i zasługuje na uznanie. (ard)

PSS w Pile wykonała plan

Dzięki właściwej pojętej akcji współzawodnictwa zbiorowego i entuzjastycznie podejmowanemu czynom z okazji rocznic narodowych i świąt państwowych przez całą załogę Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Pile, udało się kierownictwu PSS wykonać roczny plan obrotu towarowego na 13 dni przed zakończeniem roku kalendarzowego.

W związku z tym, należy podkreślić wzrost sprawności obsługi klienteli i przystosowanie godzin handlu do potrzeb ludności. (zw)

Walczymy z pijanństwem

Poradnia Przeciwalkoholowa w Kaliszu może wykonać siłą pewnymi osiągnięciami. Leczenie alkoholika to tylko jeden etap walki z namiętną pijanstwem. Uświadamianie warstw pracujących o skutkach pijanstwa poprzez liczne pogadanki i odczyty, jest drugim zadaniem komitetów, które ponadto współpracują z organami MO. Nałogowego alkoholika nie jest łatwo wyleczyć. Obok akcji leczenia alkoholików winniśmy zwrócić baczną uwagę na młodzież, która w dalszym ciągu zbyt często zagląda do kieliszka.

Byliśmy świadkami, jak przed kilkoma dniami chłopcy w wieku od lat 16 w cząpkach gimnazjalnych w stanie dobrze podchmielonym zaczęli przechodzić dziewczęta. A starsi

REORGANIZACJA Zw. Zaw. Prac. Sam. Terytorialnego

W świetlicy Prezydium Pow. Rady Narodowej w Mogilenie odbyło się w tych dniach nadzwyczajne walne zebranie Związku Zaw. Pracowników Samorz. Teryt., które miało na celu likwidację Związku. W zebraniu uczestniczyli m. in. przedstawiciel Zarządu Okręgu Zw. Zaw. Prac. Gosp. Komunalnej i delegat Zw. Zaw. Prac. Państw. ob. ob. Nagórzycki i Duliński. Z ramienia PRZZ brał udział w obradach ob. Fabisiak.

W toku obrad podana została do wiadomości uchwała sekretariatu CRZZ z dnia 30 września br., dotycząca reorganizacji związków zawodowych, po czym nastąpiło składanie sprawozdań Zarządu Oddziału Powiatowego i Komisji Rewizyjnej oraz dyskusja. Ze sprawozdania złożonego przez przewodniczącego zebrania ob. Zemskiego na podkreślenie zasług pochwała udzielona między innymi grupie związkowej przy Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Trzemesznie ob. Hallnie Rutkowskiej. Dobrze wykonany swe zadania mała zaufania przy Prezydium MRN w Pakości ob. Sment, który został wyróżniony.

Na mocy reorganizacji postanowionej uchwałą sekretariatu CRZZ członkowie dotychczasowego Zw. Zaw. Prac. Samorz. przeszli do następujących związków zawodowych: do Zw. Zaw. Prac. Państw. 134, do Zw. Zaw. Prac. Skarb. 25, do Zw. Nauczycielstwa Polskiego 14 i do Zw. Zaw. Prac. Gosp. Kom. 115 członków.

— nic. Popatrzyli, pokiwali głowami i odeszli. Tak nie należy postępować. Nie należy również w gospodach czy też sklepach spółdzielczych sprzedawać alkoholu młodzieży a tym bardziej dzieciom, które często się widuje z butelką wódki. Wszyscy winniśmy zwracać uwagę na młodzież naszego miasta.

Nie tylko rodzice są odpowiedzialni za ich opilstwo, ale ci, którzy sprzedają wódkę oraz ci wszyscy, którzy widzą, jak młodzież się rozpija i nie sprzeciwiają się temu. Zadanie Komitetu Przeciwalkoholowego ani miliony złotych przeznaczone przez Państwo na zwalczanie alkoholizmu nie osiągną celu, jeżeli społeczeństwo kaliskie zachowywać będzie bierną postawę. (gem)

Usprawniono dystrybucję węgla

Czytelnicy naszego pisma zwracali się kilkakrotnie o interwencję w sprawie braku opału. Jak nam wyjaśnia Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, pozorny brak opału w niektórych miejscowościach spowodowany był w licznych wypadkach wadliwą dystrybucją. Niedostateczna sieć detaliczna, oraz prowadzona szeroko sprzedaż hurtowa w składach CZW i niektórych GS-ach, dała okazję elementom spekulacyjnym do wykupywania węgla i pozbawiania opału ludzi pracy. Sprawę tę reguluje ostatnio zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego o zagęszczeniu detalicznej sieci opałowej. Powstałe już i tworzone w dalszym ciągu liczne placówki sprzedaży opału dokonują codziennie sprzedaży węgla w ilości do 100 kg na osobę, w zależności od warunków lokalnych.

Prezydium WRN jest przekonane, że nowy system sprzedaży zda egzamin i wpłynie bez wątpienia na poprawę zaopatrzenia świata pracy w opał.

PGR-y w czarnkowskim szkole

W niektórych majątkach PGR pow. czarnkowskiego — Gębicach, Brzeźnie i Śmieszkowo, zostały zorganizowane przez miejscowy Zespół PGR — szkoleniowe kursy rolnicze, tzw. „Agrominimum”. Kursy te, w których udział biorą pracownicy Zespołu PGR wraz z kierownikami gospodarstw członkowie spółdzielni produkcyjnych oraz mało i średniorolną chłopię — trwałe będą przez cały okres zimowy. W Gębicach odbywać się one będą w każdy poniedziałek, w Brzeźnie w każdą środę, a w Śmieszkowie co piątek. Wartość tych kursów i korzyść, jaką zdobędą uczestnicy, będzie naprawdę duża, a zdobyte wiadomości będą mogły z pożytkiem stosować w codziennej pracy. Szkolenie ma bowiem za zadanie należyte przygotowanie teoretyczne mas chłopskich, dając im minimum wiedzy agrotechnicznej dla przyspieszenia realizacji planu 6-letniego i tym samym podstaw socjalizacji wsi.

Kierownikiem ogólnym kursu, który jest bezpłatny i cie-

szy się coraz większą frekwencją uczestników — jest Stefan Kędziora — pracownik Zespołu PGR Brzeźno. Wykładowcami są również pracownicy Zespołu — Purgiel, Łagodzki i Grodniewicz. Podobne kursy samokształceniowe w dziedzinie uzupełnienia wiedzy agrotechnicznej u szerokich mas chłopskich, zorganizuje i prowadzić będzie Związek Samopomocy Chłopskiej na terenie wszystkich gromad powiatu czarnkowskiego. Szkolenie to rozpocznie się jeszcze w grudniu bież. roku. (S)

Gościszyn prosi o kino

Gromada Gościszyn w powiecie żnińskim należy do gromad produkcyjnych pod względem życia kulturalnego i społecznego. Zainteresowanie społeczeństwa kursem dla dorosłych i kursem początkowego nauczania jest duże. Dużym mankamentem w rozwoju gromady jest brak połączenia tak kolejowego, jak i autobusowego, a do miasta powiatowego jest około 30 km. Brak jednakże kilku kilometrów drogi bitej nie pozwala na uruchomienie linii autobusowej.

Mieszkańcy gromady proszą o przyjazd kina objazdowego, bowiem dojazd do Gniezna czy Żnina jest trudny.

Również mieszkańcy Gościszyna proszą o zainteresowanie się sprawą świetlicy, gdzie można by urządzić zebrania oraz imprezy kulturalno-oświatowe. (Ke)

4 mecze wygrane

Na małym, betonowym placu przed bramą Witaszyckich Zakładów Roszarniczych pow. Jarocin, można zauważyć w godzinach popołudniowych liczną grupę ludzi, którzy z uwagą obserwują motocyklistę wykonującego ósemki wężyki i wreszcie zwykłą jazdę. Grupa ludzi — to uczestnicy zorganizowanego przez ZKS Włocławek — Sekcję Motorową kursu dla kierowców motocyklowych, a „jeździec” toż jest jeden z uczestników kursu który pod okiem instruktora wy-

Echa naszych artykułów

Ekspozycja Woj. Centrali Spożywczej wyraziła zgodę na zmianę rejonizacji PSS w Nowym Tomyślu. Od 1 grudnia 1950 r. PSS „Bazar” w Nowym Tomyślu pobiera artykuły o dzieżowe i obuwnicze w hurtowni CS w Poznaniu.

Dyr. Okr. Szkolenia Zawodowego podaje, że CUSZ nie przewiduje utworzenia szkoły ceramicznej w okręgu poznańskim. Szkolenie kadry dla działu ceramiki przeprowadza się w skali państwowej przez szkoły przysposobienia przemysłowego przy większych ośrodkach produkcyjnych i rozprowadza się do poszczególnych zakładów pracy, na które Dyr. Okr. Szkol. Zaw. w Poznaniu nie ma wpływu.

Prezydium PRN w Nowym Tomyślu wyjaśnia, że utworzenie punktów opieki nad matką i dzieckiem w Woinowicach i Dakowach Mokrych jest niemożliwe z uwagi na brak odpowiednich lokali i nieumieszczenie odpowiednich sum na ten cel w planie gospodarczym na rok 1951.

lonionego przez sekcję przechodzi praktycznie naukę jazdy.

Oprócz sekcji motorowej H-czącej obecnie 46 członków pracownicy Witaszyckich Zakładów Roszarniczych zorganizowali sekcję piłki koszykowej, która w rozgrywkach o mistrzostwo kl. B — POZKSS w czterech pierwszych rozegranych dotychczas meczach nie przyniosła porażki. Istnieje również sekcja pięciarska dysponująca 12 parami rękawic i własnym ringiem, która zawzięcie trenuje — przygotowując się do występu. Są i amatorzy sportu łyżwiarskiego. W oczekiwaniu na mroz oglądają już swoje 40 par łyżew... „zaprawiają się na sucho” — na podłodze Cwiczni Miejskiej w Jarocinie.

Tylko jedna sprawa rozszarńków kuleje, a mianowicie treningi. Dotychczas nie uzgodniono terminów, w których członkowie Klubu mogliby odbywać swoje treningi. Mielimy jednak nadzieję, że i ta sprawa zostanie pomyślnie i szybko załatwiona.

ST. DZIEWECZYŃSKI korespondent „Głosu”

Zapobiec gołedzi

W Czarnkowie miało miejsce na ulicach kilka bolesnych upadków — na szczęście bez nieszczęśliwych następstw — na skutek panującej w tych dniach gołedzi. Nie wszędzie posypane piaskiem lub popiołem chodniki, stanowią wielkie niebezpieczeństwo upadków, które zakończyć się mogą nieszczęśliwie. Szczególnie łatwo o upadki w godzinach wieczornych na ulicach niedostatecznie oświetlonych. Tak władze miejskie jak i Miłceja Obyw. powinny na ten stan rzeczy zwrócić bacniejszą uwagę i dopilnować wykonania przez ludność zarządzeń ochronnych. Lepiej przecież w porę zapobiec ewentualnym przykrym wypadkom. (e)

Święto Ludowej Rumunii

30 GRUDNIA 1947 ROKU została proklamowana Rumuńska Republika Ludowa. Wiadomość o tym fakcie wywołała konsternację w obozie imperialistycznym i głębokie zadowolenie w świecie postępu. Stało się jasne wówczas, że gdy obalona została monarchia, wokół której grupowała się rodzima reakcja, z którą wiązała nadzieje światowa reakcja, Rumunia ostatecznie zerwała z przeszłością półkoloni kapitału międzynarodowego.

Oczywiste też było, że gdy do władzy doszły masy ludowe, kierowane przez klasę robotniczą i jej czołową partię, kraj, który do niedawna był klasycznym przykładem zacofania politycznego, gospodarczego i kulturalnego, wkroczy na drogę szybkiego postępu, zajmie godne miejsce w rodzinie państw budujących podstawy socjalizmu.

Trzy lata istnienia Rumuńskiej Republiki Ludowej w całej rozciągłości potwierdziły ten pogląd — gruntowne przemiany gospodarcze i społeczne, wśród których pierwszorzędne znaczenie miało unarodowienie najważniejszych środków produkcji — stanowiły punkt wyjścia dla planowej gospodarki. Dwuletni plan wzmocnił zdobycze gospodarcze klasy robotniczej, przyniósł rozwój przemysłu, przygotował warunki do rozpoczęcia socjalistycznej przebudowy wsi.

Główny nacisk położono na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa. Produkcja w dziedzinie budowy maszyn wzrosła w 1949 roku o 15%, a w 1950 roku o 62% w stosunku do 1949

roku. W 1948 roku krajowy przemysł rzucił na rynek 1000 traktorów, a już w rok później wyprodukował 3000 traktorów, w 1950 roku — 6000. Wzrasta wytwórczość stali, rudy żelaznej, ropy naftowej. Rozszerza się też asortyment produkowanych artykułów w stosunku do czasów przedwojennych. W 1950 roku rozpoczęto budowę kanału Dunaj — Morze Czarne, który otworzy nowe możliwości komunikacyjne i pobudzi do życia pustynne obszary Dobrudży.

W parze z rozwojem przemysłu idzie postęp wsi. Pola rumuńskie rodzą już nie tylko przysłowiową kukurydzę. Sieć państwowych gospodarstw rolnych i 1000 pierwszych spółdzielni produkcyjnych wskazują na nowe drogi produkcji rolniczej.

Rumunia Ludowa wypowiedziała zdecydowaną walkę spadkowi starego ustroju w dziedzinie kultury i oświaty. Cały kraj objęty jest akcją likwidacji analfabetyzmu. W 1950 roku nauczyło się pisać i czytać 669 445 analfabetów. Zasadniczo zmieniło się także oblicze szkół i wyższych uczelni.

Pomoc i przyjaźń ZSRR oraz współpraca z krajami demokracji ludowej umożliwiły młodej republice zaplanowanie planu 5-letniego. Jedną z głównych jej wytycznych będzie elektryfikacja kraju. Produkcja przemysłowa wzrosła dwukrotnie w stosunku do 1950 roku. Przewiduje się wielkie prace irygacyjne, osuszanie bagien, akcje sadzenia lasów. W 1955 roku stopa życiowa ludzi pracy

wzrosła o 80% w stosunku do 1950 roku. Pięcioletni plan budowy fundamentów socjalizmu mobilizuje dziś naród rumuński do dalszych owocnych wysiłków.

Walka o wykonanie i przekroczenie śmiałych planów gospodarczych ściśle wiąże się z walką mas ludowych Rumunii o pokój.

„Osiągnięcia nasze w dziedzinie politycznej, gospodarczej i kulturalnej — powiedział Gheorghiu Dej, wódz proletariatu rumuńskiego — stanowią najcenniejszy wkład do wzmocnienia frontu pokoju prowadzonego przez Związek Radziecki. Każdy sukces w socjalistycznym współzawodnictwie, każda dodatkowa tona stali, każdy procent przekroczenia planu w przemyśle i rolnictwie, każda nowa szkoła, każdy szpital, każdy dom położniczy, każdy krok przedsięwzięty dla wzmocnienia naszej Republiki, przyczynia się do wzmocnienia sił pokoju i demokracji.”

Wybory do rad ludowych, które odbyły się przed niespełna miesiącem, wykazały, jak głębokim poparciem cieszy się władza ludowa. Jak solidarnie mas pracujące opowiadają się za programem pięcioletniego planu walki o postęp i pokojowy rozwój.

Ta wspólna walka stanowi właśnie niezachwianą podstawę przyjaźni Ludowej Polski i Ludowej Rumunii.

W dniu 30 grudnia, w dniu święta narodowego Rumunii, społeczeństwo nasze z radością wita osiągnięcia bratniej Republiki. F. Chrzanowski

W imieniu Światowej Rady Pokoju i klubów poselskich L. Kruczkowski wzywa Sejm do zatwierdzenia uchwał określających propagandę wojenną jako przestępstwo surowo karalne

Poniżej zamieszczamy streszczenie przemówienia p. Leona Kruczkowskiego, przedstawiciela delegacji Polskiego Komitetu Obróńców Pokoju, wygłoszone na piątkowym posiedzeniu Sejmu.

Wysoki Sejmie! Kilka tygodni temu w stolicy naszej odbył się II Światowy Kongres Obróńców Pokoju. Nazwano wówczas ten Kongres „trybunałem sumienia narodów”. Był on jednak nie tylko głosem sumienia — był on również wykładnikiem realnej siły, zupełnie nowej, nieznannej dotąd w dziejach formy zorganizowanej woli zbiorowej, obejmującej setki milionów ludzi wszelkich przekonań społeczno-politycznych i wyznań religijnych.

Po raz pierwszy w historii ludzkości ogromna jej większość przeciwstawia się wiadomości i aktywnie — fatalistycznej interpretacji swoich losów, po raz pierwszy ludzkość stworzyła sobie oręż, zdolny paraliżować i unicestwić zbrodnicze plany wrogów pokoju.

Język uchwał Kongresu Warszawskiego jest prosty, jednoznaczny i zrozumiały dla wszystkich uczciwych ludzi. Jest on zrozumiały także dla narodu polskiego.

Wysoki Sejmie. Dla kierowania słuszną i sprawiedliwą walką światowego ruchu obrońców pokoju w obecnym decydującym dla losów ludzkości okresie Kongres Warszawski wyłonił Światową Radę Pokoju. Jako jeden z polskich przedstawicieli w tej Radzie, a zarazem

prasa, literatura i sztuka służą krzewieniu tych samych, pokojowych ideałów.

Mimo to, nie możemy zamknąć oczu na nikczemne, chociaż odosobnione wysiłki niedobitków wczorajszego dnia, często świadomych narzędzi obcego imperializmu, starających się tu i ówdzie siać zamęt w środowiskach o niedostatecznym jeszcze wyrobieniu politycznym, nierzadko również dla doradczych spekulacyjnych korzyści osobistych.

Wysoki Sejmie! W odpowiedzi na apel, skierowany do wszystkich parlamentów przez II Światowy Kongres Obróńców Pokoju, mam zaszczyt w imieniu klubów poselskich: Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, Stronnictwa Demokratycznego i Społeczno-Katolickiego, przedstawić projekt następującej uchwały.

(Tekst uchwały podaliśmy wczoraj).

Wysoki Sejmie! Pragnę z kolei nawiązać do tego punktu w uchwałach II Światowego Kongresu Obróńców Pokoju, który apeluje bezpośrednio do przedstawicieli narodowych, do parlamentów wszystkich krajów, a więc i do tej Wysokiej Izby. Jest to mianowicie apel o specjalne ustawy, przewidujące odpowiedzialność karną za propagandę wojny we wszelkiej postaci, czyli o ustawową obronę pokoju.

Nie trzeba wielu słów dla uzasadnienia głębokiej słuszności tego apelu i celowości ustawy tego rodzaju.

Rząd nasz słusznie szczyci się swoją, od pierwszej chwili jasną i konsekwentnie pokojową polityką zagraniczną, nasze partie polityczne i organizacje masowe wychowują społeczeństwo w duchu szczerego patriotyzmu i nieodłącznych od niego uczuć międzynarodowego braterstwa, nasze szkolnictwo,

Pracownicy poszukiwani

Budowniczych cyrkowych dobrze obeznych w swojej dziedzinie poszukują natychmiast Zjednoczone Przedsiębiorstwa Rozrywkowe. Oferty należy kierować listownie lub osobiście Z.P.K. Warszawa, Złota 65a. K2671

Techników, mechaników, kreślarzy i ślusarzy-mechaników zaangażuje od 1 i 51 r. Państwowe Przedsiębiorstwo Robót Komunikacyjnych nr 5 Poznań, Droga Dębińska 1a. K2742

Krawczyźnie samodzielnie zaangażuje Spółdzielnia Pracy „Wzór” Poznań, Garbary 38. K2738

GOŁDZIE I KIEDY

Niedziela

TEATRY

WIELKI — godz. 19 — „Cyrulik Sewilski” J. Rosinięgo.
POLSKI — godz. 19 — „Hamlet” W. Szekspira.
NOWY — godz. 19 — „Obcy cień” K. Simonowa.
KOMEDIA MUZYCZNA — godz. 20 — „Wczoraj i przedwczoraj” A. Malszewskiego.
MŁODEGO WIDZA — godz. 18 — „Królowa śniegu” — premiera.

KINA

Apollo — godz. 14, 16, 18, 20 — „Miasto nieujarzmione”
Bałtyk — godz. 15, 17, 19, 21 — „Miasto nieujarzmione”
Muza — godz. 14, 16, 18, 20 — „Wesoly Jarmark”
Rialto — poranek — godz. 11 — „Zakazane piosenki”
Warta — godz. 10, 11 — „Najnowszy program aktualności”
Piast — godz. 15, 17, 19 — „Dwie Brygady”

RÓŻNE

Muzeum Narodowe (al. Marcinkowskiego) — dziś czynne od godz. 10-15.
Muzeum Archeologiczne (ul. Mielżyńskiego) — dziś czynne od godz. 10-14.
Muzeum Przyrodnicze (ul. Zwierzyniecka) — dziś czynne od godz. 10-13.
Palmiarnia (Park Wilsona) — czynna od godz. 9-16.
Zwierzyniec (ul. Zwierzyniecka) — czynny od godz. 8-16.
Fotoplastikon (ul. św. Marcina 53) — czynny od godz. 10-22 — „Wzdłuż Łąby do Drezna”.

SLUCHAMY RADIA

Niedziela, dn. 31 grudnia 1950

PROGRAM II

(Fala Poznania 249 m)

(Zastrzeżenie zmiany w programie)

7.00 Muzyka: 8.00 Dziennik: 8.55 Aktualności Poznania i program na dzień bieżący: 9.30 Muzyka organowa: 9.30 „Klasyka na wesolo”: 9.45 „Wiesci tacy i śpiewa”: 10.20 Poezja i muzyka: 11.30 „Piękną polską”: 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Wieży Mariackiej: 12.15 Koncert: 13.00 Historia ruchu robotniczego: 13.15 Zespół instrumentalny PPB pod dyr. Leona Szambelana: 13.45 Renortal aktualny: 14.00 Wszelchnia Radiowa: 14.50 Melodie Ludowe: 15.15 Audycja dla dzieci: 16.35 Muzyka taneczna: 17.00 Dziennik: 17.20 Koncert Chopinowski: 18.00 „Tartarin z Tarascon”: sluchawisko: 19.10 Koncert: 20.00 Dziennik: 20.45 Muzyka taneczna: 21.00 Audycja humorystyczna: 21.45 Muzyka operetkowa: 22.05 Lokalne wiadomości sportowe: 22.15 Wiadomości sportowe z całej Polski: 22.45 Muzyka taneczna: 23.00 Ostatnie wiadomości: 23.20 Muzyka taneczna: 24.00 Hejnał z Wieży Mariackiej: 24.04 Muzyka taneczna.

Kierownika handlowego branży techniczno-narzędziowej, technika-inżyniera ze znajomością aparatury fizyko-chemicznej, kierownika zakupu branży techniczno-narzędziowej, finansistę na kierownika sekcji finansów, referenta planowania i statystyki, referenta przeciwpożarowego oraz referenta do spraw akcji socjalnej zaangażuje natychmiast państwowe przedsiębiorstwo handlowe w śródmieściu. Oferty z życiorysem kierować: Głos Wielkopolski dla K2743.

Proszki do szorowania i czyszczenia

czyszczą stoły, krzesła niemalowane, stołki drewniane. Używanie do tego celu kosztowniejszych proszków do prania jest marnotrawstwem.

K2692

Poniedziałek

TEATRY

WIELKI — godz. 19 — „Halka” St. Moniuszki wg pomysłów inscenizacyjnych L. Schillera.
POLSKI — godz. 15.30 i 19 — „Brygada Szlifierza Karhana” — W. Kani.
NOWY — godz. 19 — „Moralność pani Dulskiej” G. Zapolskiej.
KOMEDIA MUZYCZNA — godz. 20 — „Piękna oberżystka” C. Goldoniego.
MŁODEGO WIDZA — godz. 18 — „Królowa śniegu”.

KINA

Apollo — godz. 16, 18, 20 — „Miasto nieujarzmione”
Bałtyk — godz. 17, 19, 21 — „Miasto nieujarzmione”
Muza — godz. 16, 18, 20 — „Wesoly Jarmark”
Rialto — godz. 16, 18, 20 — „Śmiały ludzie”
Warta — godz. 10, 11 — „Najnowszy program aktualności”
Piast — godz. 17, 19 — „Dwie Brygady”

RÓŻNE

Muzeum Narodowe (al. Marcinkowskiego) dziś nieczynne.
Muzeum Archeologiczne (ul. Mielżyńskiego) — dziś nieczynne.
Muzeum Przyrodnicze (ul. Zwierzyniecka) — dziś czynne od godz. 10-13.
Palmiarnia (Park Wilsona) — czynna od godz. 9-16.
Zwierzyniec (ul. Zwierzyniecka) — czynny od godz. 8-16.
Fotoplastikon (ul. św. Marcina 53) — czynny od godz. 10-22 — „Wzdłuż Łąby do Drezna”.

Poniedziałek, 1 stycznia 1951

PROGRAM II

(Fala Poznania 249 m)

(Zastrzeżenie zmiany w programie)

7.00 Muzyka: 8.00 Dziennik: 8.20 Muzyka: 9.00 Koncert organowy: 10.45 Audycja dla przedszkoli: 11.15 Pieśni buntownicze chłopięce: 11.40 Wiersze Juliusza Słowackiego: 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Wieży Mariackiej: 12.30 Muzyka taneczna: 14.00 Audycja humorystyczna: 14.20 Muzyka: 14.50 Felieton o Warszawie: 15.00 Muzyka: 15.15 Audycja dla dzieci: 16.00 Nasze chóry śpiewają: 17.00 Dziennik: 17.20 Turski — Suita na temat kurpiewski: 18.00 Wul Sam — sluchawisko: 19.00 Koncert chopinowski: 20.80 Dziennik wieczorny: 20.30 Rewia orkiestr: 22.05 Lokalne wiadomości sportowe: 22.20 Muzyka taneczna: 23.00 Ostatnie wiadomości: 23.05 Muzyka taneczna.

MIESZKANIE

4-pokojowe, słoneczne, pięknie położone w Bydgoszczy zamienić na 3-pokojowe mieszkanie w Poznaniu, niekoniernie w centrum. Oferty do „Głosu Wielkop.” dla 7044gr.

Osobiste

Pluencchory proszą gorąco o wypożyczenie 25 g streptomycyny potrzebnej natychmiast do uratowania jego zdrowia, która zobowiązuje się zwrócić najpóźniej do marca 1951 r. Zgłoszenia lub przesyłki uprasza się kierować pod adresem: Marian Lewandowski, Szpital Płucny, lub Szczecin, Reja 29, m. 6. 5439

Lekarskie

Prof. dr med. Tadeusz Zwoleński z dniem 1 stycznia 1951 r. przyjmie w domu przy ul. Mickiewicza 15. Godziny przyjęć: 15.30-16.30. 13011z

Lekarz specjalista chorób płuc A. Karaś-Ercozowska, przyjmuje: Poznań, Mielżyńskiego nr 11, m. 5, tel. 38-00. 13016g

Wolne posady

Gospożka samodzielna, stała — dochodząca. Poznań, Rokosowskiego 146, m. 8. 13015g

Jan Kosmala

przeżywszy lat 57. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 2 stycznia, o godz. 16 z kaplicy cmentarza na Junikowie. Msza św. odprawiona zostanie tegoż dnia o godz. 8 w kościele Farnym.

W ciężkim smutku pogrążeni żona, dzieci i rodzina
Poznań, Wenezuela, Belgia 13014g

Mariana Konopińskiego

zamężonego w Dachau, odprawione zostanie nabożeństwo żałobne we wtorek, dnia 2 stycznia, o godz. 7.30 w kościele Serca Jezusowego i św. Floriana na Jezycach, o którym zawiadamiają wszystkich Krewnych, Przyjaciół i Znajomych rodzice i rodzeństwo
Poznań 13012g

WYDIERZAWIA GARAŻ

na 4 samochody mniejsze, pomieszczenie na warsztat i budynek gospodarczy. Oferty prosimy kierować pod adres P.P.Z.O. — Farbyka nr 1 w Poznaniu przy ul. Jackowskiego 22 K2744

Główna wygrana

zł. 90.000 na nr. 127698

oraz wielkie wygrane

zł. 30.000	na nr. 22587
30.000	24407
30.000	35668
30.000	69607
30.000	107394
30.000	126917
30.000	127679
15.000	19548
15.000	19862
15.000	28236
15.000	31699
15.000	34388
15.000	44203
15.000	44522
15.000	67458
15.000	112739
15.000	118658
15.000	126480
9.000	56977

zł.	na nr.	zł.	na nr.
6.000	9140	6.000	94252
6.000	10511	6.000	93850
6.000	12355	6.000	99657
6.000	20361	6.000	119387
6.000	23784	6.000	121474
6.000	73128	6.000	121553
6.000	91340	6.000	25799
6.000	92644	6.000	123925

w 63-ej loterii klasowej znów padły w niezmiennie szczęśliwej kolekturze

ORBIS

Orzeczony w całej Polsce

Instytut Życzeń Noworocznych

Tuż przed świętami, w chwili kiedy kończy się półwiecze i wchodzimy w 1951 r. powstała w Poznaniu bardzo pożyteczna placówka: Instytut Życzeń Noworocznych. Zaledwie parę dni istnieje ta nowa organizacja a już wykazuje ona żywą działalność na swoim odcinku. Oto mamy przed sobą pierwszy biuletyn I.Ż.N-u, który przynosi nam cały szereg życzeń na najbliższy okres.

Cytujemy tylko kilka wyjątków z pierwszej edycji IŻN-u z uwagi na brak miejsca w naszym świątecznym numerze.

I oto co czytamy:

„SŁOWO WSTĘPNE“

Celem usprawnienia, podwyższenia, polepszenia, rozszerzenia, podniesienia, wzmocnienia, zabezpieczenia, zachowania, wytworzenia, przemieszczenia, przeniesienia itd. I.Ż.N. (Instytut Życzeń Noworocznych), jako wyraz opinii publicznej, z okazji kończącego się roku życzy niżej wymienionym instytucjom, organizacjom, spółdzielnicom oraz innym pionierom i strukturom miasta co następuje:

Miejski Handel Detaliczny

Co prawda handlujecie detalicznie
Ale jakby to było cudownie
Gdyby tych waszych detaliów
Było zawsze w sklepach... hurtownie.

MPKE

W obliczu Nowego Roku
Zyczymy Wam w sprawie tłoku
W tramwajach „pod włos” trochę
I za „burte” tych co na darmoche.
Na pewno wtedy w ciągu roku
Nie będzie już w wozach ścisku i tłoku.

Miejska Rada Narodowa

Dwa są ratusze i dwie na nich wieże
Trzeba nam wreszcie teraz uwierzyć
Że na tych obu, nowej i starej
Bić wreszcie zaczną miejskie zegary.

Teatrom poznańskim

Publiczności — punktualnej
Sztuk — nowych, realnych
Cukierków — bez papierków
Żeby cicho było, bez szelestów
Zmian — ale w programach
Częściej za to i dobry drama!

Radio Poznań

Coraz ciśnieć u was, coraz ludniej
Bo zbyt małe macie wasze studio
Więc życzymy wszyscy, razem, tłumnie
Budujcie nowe (sine ira et studio)

PDT

Oby wasz nowy PDT
(W co każdy wierzyć chce)
Był nie tylko towarowy
Ale i... wnet gotowy.

Barom Mlecznym

Oto życzenie każdego człowieka
Jak najwięcej mleka
I, żeby nie było niezgody,
Do zmywania... więcej wody.

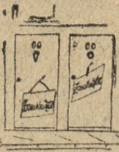

Filmowi Polskiemu

Tyle w mieście nowych ekranów
Ile w dużym domu do wody kranów.

Podziemny ustęp na Rynku Jeżyckim

Od tego przybytku już głowa nas boli
Tak z tą budową się wlecze powoli.

Zacytowane tu życzenia świąteczne są obliczem naszych pragnień, więc też IŻN należy pogratulować jego inicjatywy i pomysłowości. Szkoda tylko, że na załączniku do biuletynu znajdujemy taki dopisek:

Znak akt 678494/49/50/51 Ac6x40 Wschód 20 XII. 50 r. godzina H 46.
nr dz. 809001/002 — Poznań-Wschód Linia tramwajowa 3, 0 i 6 (przeładka na pętlę trolleybusowej A3).
Sporządzono w 60000 egzemplarzy: 72 gr. L-64/znak odwoławczy x 27 (podać i podkreślić czerwonym ołówkiem, marki „Buldog” Poznań-)

Więc i my z kolei życzymy IŻN, co następuje:
Zyczenia bardzo ładne, pełne racji Wtedy się spełni wasze życzenie
Ale panowie W.I.Z.N.-ie Gdy śladu nie będzie po biurokracji
T. H. N.

MIK

Reforma kalendarza

Agencja K.A.C.Z.K.A. donosi ze źródeł zbliżonych do koł miarodajnych, że według przypuszczeń dobrze poinformowanych osób nastąpić ma w najbliższych dniach zmiana systemu kalendarzowego. Stary kalendarz nie zawsze uwzględniał potrzeby naszej ludności, dlatego jego zreformowanie stało się palącą koniecznością chwili.

Nowy kalendarz podzielony zostanie na 13 miesięcy, z tym, że dwanaście pierwszych miesięcy pozostanie bez zmiany, a dodatkowy miesiąc przeznaczony będzie na czekanie na przystankach tramwajowych, czytanie pocztówek świątecznych i odpowiadanie na pytania „co słychać”.

Przy miesiącach letnich oznaczony zostanie dokładnie czasokres trwania słonecznej pogody dla pracujących w biurach oraz dni deszczowe dla uczestników czasosłonecznych. Pozwoli to nakłonić wielu pracowników do korzystania z wakacji nie tylko w porze letniej, ale również w miesiącach o stałej pogodzie.

Ażeby kobietom umożliwić zakup odpowiednich materiałów włókienniczych i gotowych wyrobów garderobianych w sklepach MHD i PDT nowy kalendarz wprowadza dość rewolucyjną zmianę w układzie pół roku: wiosny i jesieni. Wiosną nazwiemy dotychczasową jesień tj. ten okres, w którym dostać można piękne żorżety, jedwabie, kostiumy kąpielowe, tenisówki, a jesienią nazwiemy dotychczasową wiosnę, tj. okres, w którym ukazują się w sklepach: ciepła bielizna, boty, materiały wełniane i zarekawki.

Krawcom prywatnym przydzielone zostaną kalendarze o zmienionych tygodniach i miesiącach. Ten system praktykowany był zresztą i dotychczas. Polega on na tym, że pojmowany przez klienta okres czasu w rachunkowości krawieckiej mnoży się przez 6. Jeśli więc krawiec mówi: „Ubranko be-

dzie gotowe za 2 tygodnie”, znaczy to, że można je odebrać najwcześniej za kwartał, licząc od dnia ostatnich imienin żony krawca.

Dla przodowników pracy drukują się już pierwsze kalendarze różniące się od normalnych tym, że posiadają tylko 8 miesięcy. Ten czasokres bowiem, jak uczy doświadczenie, wystarczy w zupełności niektórym pracownikom do wykonania pracy przewidzianej planowo na cały rok.

Dla defraudantów, dywersantów, łapówkarzy i szkodników gospodarczych wydawać się będzie kalendarze co cztery lata. W ten sposób zgodnie z praktyką życiową, każdy rok będzie dla tych ludzi — rokiem przestępczym.

Kalendarz ludzi dobrej woli na całym świecie nie będzie posiadał żadnych miesięcy. Dla nich przez cały rok trwać będzie biały tydzień. Ten z gołąbkami pokoju.

— I chociaż mi tysiąc razy będziesz mówiła — Mamo — że jestem niedźwiedziem polarnym, to jednak mimo to jest mi strasznie zimno!

Wi. Scisłowski

Dedykacje Noworoczne Agentom anglosaskim

Coś u was z techniką nie bardzo panowie! — ciągle się zacina koło... zamachowe.

Bigotowi

Codziennie klepie pacierze, robi niewinne minki, a kiedy nikt nie widzi, też klepie — lecz... dziewczynki

Trumanowi

Pogotowie narodowe! niechaj się dziś każdy dowie, że My, Truman, z... mojej łaski ład głosimy anglosaski. Pogotowie! Pogotowie! — nie dla Stanów, nie dla świata, lecz dla tego, co w zamiarach ukazuje mózg wariała!

WITOLD DEGLER

Ryby mają głos!

(bajka dla dorosłych)

Jakakolwiek bywa bibka — musi być na stole rybka!
A że „rybka lubi pływać”, niektórzy gość woła: „Pij, wać!”
Ten ma katar, ten ma chrypkę — dobrze wypić: „Cyk! pod rybkę!”
Chlup! Już rybka jest w żołądku!
Skąd w żołądku?! W wódki sądku!

Toż to skandal — ani chybi — więc zbuntowały się ród rybi!

Krzyczą byczki: „O, nasz losie — nie jesteśmy w swoim sosie!”
I sardynki pyszczki krzywią — choć smarowane oliwą!
Rozsierzdziły się jesiotry — na pijaków psioczą: „Łoty!”
I grożą im jeszcze leszcze: „Gardła wasze — w ości kleszcze!”
Również szlachetne łososie mają ochlapusów w nosie!
Pikling machnął też ogonem — a okoni staną okoniem!

Wpadły w złość tuczone karpie: każdy karp wściekle się szarpie!
Szczwana także sztuka taka: szczupły szczupak dał szczupaka!
Powstały co sporsze dorsze: „My od innych ryb nie gorsze!”
Krzyczą tak, jak która umie, prawie wszystkie ryby w sumie — aż gniew zawrzał nawet w sumie!
Tylko zwykły śledź się biedzi: „Czy do ryb liczyć ród śledzi?”
Wdrożył śledztwo — więc wyszedzi!

Na bezrybiu i rak ryba — może i on coś rzec chyba:
Że tego wlewania wódki są potem ohydne skutki!
Raczie raczej raczy raka lepszym czymś — bo to jest draka!
A najgorsza katastrofa, Gdy się rak podwójnie cofa!...

Ryby, choć nie mają głosu, po głos przyszyły tu do „Głosu”:
„Och, tak dalek — to nie sposób!
Znieść nie możemy tego losu!”
Uchwaliły więc z złością spitym gościom stanąć ością!
Kiedy już ich doła taka, niech choć ten wyjątek będzie:
zgadzają się pływać wszędzie — byle nie w brzuchu pijaka!

BON-MOT

Żebzak prosił o wsparcie komediopisarza Mariveaux. „Jako — zapytał go Mariveaux, taki zdrowy i silny jesteście człowiek i nie pracujecie?” — Niestety panie, odpowiedział żebzak — jestem taki leniwy!

Pewnego razu, Madame, córka krola bawiąc się ze swą boną zawołała: „Jako masz tak samo pięć palców jak ja?” I przeliczyła je raz jeszcze, aby się upewnić. (Chamfort)

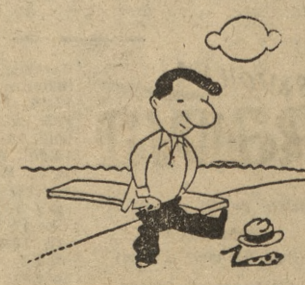
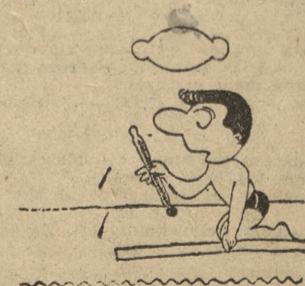
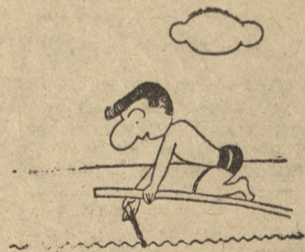
Podobno rodzina Balzac d'Antraigues nie uznaje pana jako krewnego — zapytano raz sławnego pisarza Honoriusza Balzaca. — „Tym gorzej dla nich!” — odpowiedział. (A. Dumas)

Na najpiękniejszym tronie świata siedzi się zawsze na własnym siedzeniu. (Montaigne)

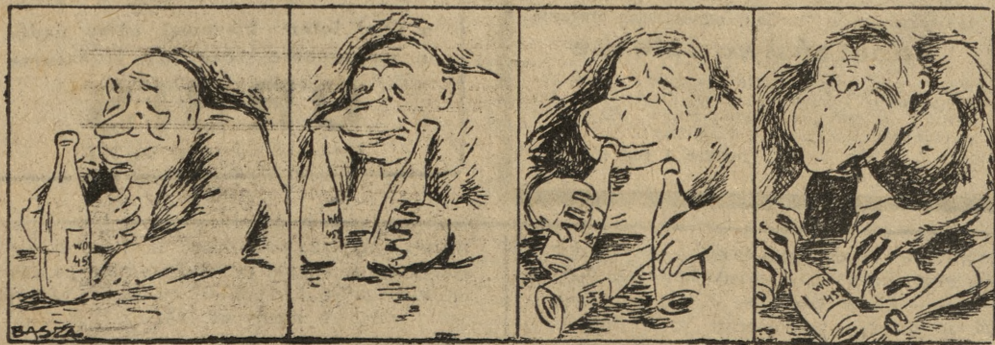
Pewien człowiek ożenił się z piękną dziewczyną i dowiedziawszy się, że ta miała już dziecko, zrobił awanturę teściowej. „To prawda — powiedziała teściowa, ale dziecko było takie malutkie, takie malutkie, że doprawdy nie ma o czym mówić.”

Jeden z ustępujących ministrów napisał w godzinę po ustąpieniu do naczelnika swojej kancelarii: „Drogi panie, o ile pan mnie sobie jeszcze przypomina... itd.

Pewien sławny internista wycofując się z praktyki lekarskiej powiedział: „Wycofuję się, zgadywanie mnie wybrał Spectator

Bez słów

Rysunek bez podpisu